GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

SOBOTA 17 PAŹDZIERNIKA 1998 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 124 ◆ CENA 4,- Kč

Rodacy u Jana Pawła II

WATYKAN - Papież Jan Paweł II spotkał się w piątek na placu św. Piotra w Rzymie z ponad 16 tysiącami Polaków, którzy przybyli do Rzymu na uroczystości z okazji 20-lecia pontyfikatu. „Noszę was wszystkich w sercu" - powiedział do witających go rodaków.

Na placu św. Piotra, obok ponad 60 biskupów z Polski, byli obecni prezydent RP, Aleksander Kwaśniewski z małżonką , marszałek Sejmu, Maciej Płażyński, marszałek Senatu, Alicja Grześkowiak.

ROŚNIE DYNAMIKA WZAJEMNYCH KONTAKTÓW

Opolanie w »Domu Polskim«

OSTRAWA (wak) - W „Domu Polskim" zagajono wczoraj Dni Kultury, Turystyki i Biznesu pn. „Śląsk Opolski zaprasza". W inauguracji uczestniczyli m.in. Jerzy Golis, radca handlowy Ambasady RP w Pradze, konsul generalny RP w Ostrawie Marek Masiulanis, konsulowie ds. handlowych Konsulatu RP w Ostrawie i RC w Katowicach - Marian Ozimek oraz Milan Peprnik, wiceprezydent miasta Ostrawy Petr Lachnit, dyrektor generalny Urzędu Wojewódzkiego w Opolu Andrzej Borowski, burmistrzowie przygranicznych miast i gmin.

„Chciałbym, żeby ta impreza była kolejnym krokiem ku wzajemnemu zrozumieniu między naszymi dwoma państwami" - powiedział podczas inauguracji Andrzej Borowski. Konsul generalny RP w Ostrawie Marek Masiulanis stwierdził natomiast: „Z dużą przyjemnością odnotowujemy fakt, że rośnie zainteresowanie tego typu imprezami. Świadczy to o dynamice kontaktów kooperacyjnych czesko-polskich w układzie transgranicznym".

„Niewątpliwie sprzyja temu postępująca liberalizacja w ramach umowy CEFTA, wspólne dążenie naszych krajów do integracji ze strukturami Unii Europejskiej, ale także bliskie sąsiedztwo i chęć wykorzystania szansy korzystnej współpracy na różnych płaszczyznach" - stwierdził Jerzy Golis, przemawiając na konferencji prasowej, która odbyła się bezpośrednio po oficjalnym otwarciu imprezy. „Szczególnie cieszą sukcesy gospodarcze firm i przedsiębiorstw, postępująca transformacja przemysłu, prywatyzacja, rozwiązania urbanizacyjne i komunikacyjne, rozwój turystyki oraz kontakty kulturalne".

„Dni Opola" w Ostrawie są organizowane jako spotkanie współpracujących ze sobą od lat dwóch regionów. Nośnym tematem imprezy jest kompleksowa informacja o biznesie, turystyce i wypoczynku.

W „Domu Polskim" prezentuje się 21 wystawców, wśród nich urzędów miejskich (w Baborowie, Prudniku, Nysie, Głuchołazach, Głubczycach), biur podróży oraz podmiotów gospodarczych, m.in. Opolskiej Fabryki Mebli, Polskich Zakładów Zbożowych w Brzegu czy Zakładów Odzieżowych „Afi-Szyk".

Wczoraj w godzinach popołudniowych odbyły się rozmowy panelowe nt gospodarki, dzień dzisiejszy poświęcony jest rozmowom bilateralnym przy stoiskach wystawowych oraz spotkaniom fachowców.

W ramach imprezy odbył się wczoraj koncert galowy, w którym wystąpiły zespoły z gmin nadgranicznych - ZPiT „Nysa" z Nysy, „Szwarne Dziołchy" z Górażdży, „Silesia" z Łubnian, Kapela Podwórkowa „Lewiniacy" z Lewina Brzeskiego i in.

Organizatorem dwudniowej ostrawskiej imprezy jest Urząd Wojewódzki w Opolu.

▲ *Pracownik dyrekcji Parku Krajobrazowego „Beskidy", Ivan Hlavatý, pokazuje ścierwo z odciętą głową. Chodzi o drapieżnika z rodziny psów, być może o ciało wilka.* *Fot. JAN OLEJNÍK*

»BĘDZIEMY WALCZYĆ O NASZ SZPITAL«

Zwycięży rozsądek?

CZ. CIESZYN (wak) - Według marcowego werdyktu komisji ministerstwa zdrowia RC, po upływie dwu lat w miejscowym szpitalu miałyby zostać zamknięte oddziały chorób wewnętrznych, ginekologii i położnictwa oraz chirurgii. W przyszłości w placówce miałoby pozostać 90 łóżek pomocy natychmiastowej i 40 łóżek dla opieki rekonwalescencyjnej.

„Staramy się o tym nie myśleć. Wierzymy bowiem, iż w tym wypadku zwycięży zdrowy rozum i nasza placówka, podobnie jak pozostałe w powiecie, nadal będzie działała i służyła swojemu celowi. Jeżeli w przyszłym roku zajdzie taka potrzeba, będziemy walczyć o nasz szpital" - mówi dyrektor Tomáš Nykel.

W Szpitalu Miejskim leczą się mieszkańcy Cz. Cieszyna oraz okolicznych gmin. W sumie z usług pięciu oddziałów korzystać może ponad 45 tys. osób.

Jedną ze spraw priorytetowych, którymi zajmuje się obecnie kierownictwo szpitala, jest przyszłość placówki. Odkąd bowiem zakład zmienił właściciela (obecnie jest nim miasto), zaczął pod względem gospodarczym powoli, choć zdecydowanie wychodzić na prostą.

Czeskocieszyńska placówka regularnie i bez opóźnień płaci dostawcom leków, spłaca też rzetelnie stare, zaciągnięte jeszcze przed przekształceniami własnościowymi, długi. Szpital pracuje w oparciu o wyrównany budżet. „Pacjenci, którzy do nas przychodzą, nie muszą się więc obawiać, że z jakichś powodów będą opóźniane operacje" - twierdzi T. Nykel. „Placówka jest też systematycznie zaopatrywana w potrzebne lekarstwa. Wprawdzie nie kupujemy leków na zapas, ale też nie oszczędzamy za bardzo. Tam, gdzie jest wiele środków o jednakowym spektrum oddziaływania, zazwyczaj wybieramy te tańsze. Nie uskarżamy się również na sposób regulowania płatności przez ubezpieczalnie".

Ciąg dalszy na str. 2

OPINIE O ZNALEZISKU SĄ ROZBIEŻNE

Wilk czy pies?

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Około miesiąca leżało w lasach pod Skałką ciało zastrzelonego ze strzelby myśliwskiej drapieżnika z rodziny psów. Pracownicy Parku Krajobrazowego „Beskidy" (CHKO) przekonani są, że chodzi o ścierwo wilka i robotę kłusowników. Miejscowi leśnicy i myśliwi sądzą jednak, że - tak jak w wielu poprzednich wypadkach - ofiarą tajemniczego strzelca padł pies - owczarek niemiecki lub czechosłowacki, ewentualnie mieszaniec owczarka z malemutem lub inną rasą psa pociągowego.

Jak poinformował nas Ivan Hlavatý z dyrekcji CHKO „Beskidy" w Rożnowie, rozkładające się już ścierwo - które nieznany strzelec pozbawił w dodatku głowy - odkrył w krzakach pracownik Parku, Petr Grendziok. Ten poinformował rożnowską centralę, a ponieważ ekologowie podejrzewają, że zwierzę zastrzelił kłusownik, na miejsce wyjechano w czwartek wspólnie z weterynarzem i funkcjonariuszami Policji RC.

„Naszym zdaniem chodzi o wilka, a podobną opinię wyraził również weterynarz" - mówi I. Hlavatý. „Oczywiście, ktoś powie, że ścierwo nie miało głowy,

Ciąg dalszy na str. 2

NIE WSZYSTKO W TEJ KADENCJI SIĘ UDAŁO

Radni na dywaniku

ŁOMNA DOLNA (kor) - Już za tydzień dolnołomniańscy radni będą mogli po raz ostatni w kończącej się kadencji przekonać się na własne uszy o tym, co sądzą wyborcy o realizacji poszczególnych punktów programu, z jakim przedstawicielstwo gminne rozpoczynało swoją pracę po wyborach w roku 1994.

Jak poinformowała nas wicestarościna Marta Pilichowa, publiczne posiedzenie przedstawicielstwa odbędzie się w piątek 23 bm. w sali restauracji „Mánes", nie będzie wszakże ostatnim przed wyborami spotkaniem radnych. Spraw nie cierpiących zwłoki jest bowiem sporo, zejdą się zatem radni jeszcze raz tuż przed wyborami.

„Posiedzenie w 'Mánesie' będzie jednak tym ważniejszym, podsumowującym kadencję, musimy się więc na nie solidnie przygotować. Będziemy przecież stać jak gdyby na dywaniku..." - mówi wicestarościna.

Zdaniem M. Pilichowej, która podobnie jak przed czterema laty wystartuje w wyborach na liście Ruchu Politycznego „Wspólnota", większość punktów programu udało się władzom gminy pomyślnie zrealizować. Zaliczyć tu należy np. sfinalizowanie pierwszego etapu gazyfikacji, wkrótce dobiegnie końca również etap drugi (gazociąg dotrze aż do osady Jastrzębie), udało się uchwalić w tym roku plan zagospodarowania przestrzennego gminy, który będzie obowiązywał do roku 2010, zremontowano kilka najważniejszych dróg gminnych...

„Nie oznacza to jednak, że kończąca się kadencja była tylko okresem samych sukcesów. Nie udało nam się na przykład - i to boli nas najbardziej - zrealizować przybudówki czeskiej podstawówki z nową salą gimnastyczną, z której korzystałyby również polskie dzieci oraz mieszkańcy gminy... Niestety, w sytuacji, gdy pogorszyła się sytuacja ekonomiczna, musieliśmy przystąpić do gazyfikacji i nie pozostało nam nic innego, jak pomyśleć o cięciach w prawie wszystkich punktach budżetu" - wyjaśnia M. Pilichowa. „Miejmy nadzieję, że łomnianie to zrozumieją. Chociaż nigdy nie wiadomo..."

Podczas publicznego posiedzenia przedstawicielstwa radni chcieliby też poinformować mieszkańców gminy o planowanych przedsięwzięciach. Należy do nich m.in. trzeci etap gazyfikacji (w przyszłym roku miałby gazociąg przekroczyć granicę z sąsiednią Łomną Górną) i niezbędna modernizacja instalacji elektrycznej w polskiej podstawówce (na razie opracowny został projekt). Jak się dowiedzieliśmy, dzięki zabiegom starosty Wiktora Sikory udało się też gminie w tych dniach załatwić dotację państwową, z której pokryte zostaną koszty remontu dróg w osadach Ondrasze, Smreczi i Nowina.

– Zamiast Viagry zażyłem pigułkę na nieśmiałość. Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Pokojowy Nobel do Irlandii

Nagroda pokojowa Nobla za rok 1998 została przyznana północnoirlandzkim politykom Johnowi Hume'owi i Davidovi Trimble - poinformował w piątek norweski komitet noblowski.

W uzasadnieniu swej decyzji komitet podał, że uhonorował pracę laureatów na rzecz zakończenia „narodowego, religijnego i społecznego konfliktu w Irlandii Północnej, który kosztował życie ponad 3,5 tys. ludzi".

Hume, stoi na czele Socjaldemokratycznej Partii Pracy (SDLP), głównego ugrupowania politycznego ulsterskich katolików, Trimble natomiast kieruje Partią Unionistów Ulsteru (UUP), najważniejszym ugrupowaniem protestanckim.

W gronie 139 kandydatów był m.in. prezydent RC Václav Havel.

■ POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane, rano i w godzinach przedpołudniowych mgły. Temperatura nocą od 10 do 6 st., w dzień od 15 do 19 st. C.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK - Zachmurzenie umiarkowane przechodzące do dużego, w poniedziałek przelotne opady deszczu. Temperatura nocą od 12 do 8 st,. w poniedziałek od 9 do 5 st., w dzień od 12 do 16 st., w poniedziałek od 8 do 12 st. C.

KRZYŻ KOMANDORSKI ORDERU ZASŁUGI RP DLA VLASTY DVOŘAČKOWEJ

Tekst to wyzwanie

Marek Pernal, ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Czeskiej dokonał 14 października br. w siedzibie ambasady dekoracji Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi RP Vlasty Dvořačkowej, tłumaczki literatury polskiej.

Z tej okazji zapytaliśmy panią Vlastę, jak długo zajmuje się tłumaczeniem literatury polskiej i jakie pozycje przybliżyła czeskim czytelnikom.

- Literaturę polską zaczęłam tłumaczyć pod koniec lat 40. jeszcze na studiach polonistycznych wydziału filozoficznego Uniwersytetu Karola w Pradze. Najpierw tłumaczyłam dla potrzeb radia i prasy, potem przyszły wydania książkowe. W kręgu moich zainteresowań pozostawała klasyka polska, proza także współczesna, poezja - tę upodobałam sobie w większej mierze i oczywiście dramat.

Jeśli chodzi o klasyków, to tłumaczyłam Henryka Sienkiewicza „Pana Wołodyjowskiego", Józefa Ignacego Kraszewskiego „Starą baśń", Elizy Orzeszkowej „Dziurdziów", którzy w czeskiej edycji noszą nazwę „Vědma". Ze współczesnych opublikowałam trzy wybory wierszy Tadeusza Różewicza, „Czarny romans" i „Odpocznij po biegu" Stanisława Terleckiego oraz Edwarda Redlińskiego „Konopielkę".

Poezję rozpoczęłam od wierszy Marii Konopnickiej. Nieco później zafascynowały mnie „Dziwy miłości" Jana Andrzeja Morsztyna, które życzliwie zostały przyjęte przez naszych czytelników. Dla radia tłumaczyłam wiele ze schedy Wacława Potockiego.

Przekłady poezji Tadeusza Różewicza rozpoczęłam w latach 50. Dumna jestem z tego, że np. wybór jego poezji „ Uprostřed života" ukazał się na naszym rynku księgarskim wcześniej niż w Niemczech w tłumaczeniu Karola Dedeciusa. Podobna sytuacja była z poezją Wisławy Szymborskiej. Wspólnie z Miroslavem Holubem tłumaczyliśmy utwory Zbigniewa Herberta. W 1968, kiedy stało się to możliwe wzięłam na warsztat twórczość Czesława Miłosza, bo przedtem nie było takiej możliwości, ani potem też nie. Poza tym tłumaczyłam Ewę Lipską, Józefa Czechowicza, Marię Pawlikowską-Jasnorzewską, a teraz przyszła kolej na Wieszcza i jego „Ballady i romanse". Jeśli chodzi o dramat, wymienię tu choćby Tadeusza Różewicza - „Kartotekę", „Stara kobieta wysiaduje" czy „Do piachu".

Ciąg dalszy na str. 5

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA

Co rok prorok

42-letnia Rosjanka Jelena Szyszkina, mieszkająca we wsi pod Woroneżem, urodziła w piątek osiemnaste dziecko.

Szczęśliwy tatuś, z zawodu kierowca, powiedział, że ciężko będzie wybrać imię dla syna, bo ma już ośmioro innych chłopców - lista jego ulubionych imion została już dawno wyczerpana.

Szyszkinowie mają swoje gospodarstwo, które pozwala im utrzymać się w czasach kryzysu. Pod koniec sierpnia otrzymują od obwodowej administracji imienne, jednorazowe zapomogi na dzieci, które chodzą do szkoły. Przez resztę roku muszą radzić sobie sami.

Połowiczny plon

Coraz gorzej wygląda sytuacja żywnościowa w Rosji. Z najnowszych doniesień wynika, że plony zbóż o połowę mniejsze niż w roku ubiegłym.

Jak poinformował Państwowy Komitet ds. Statystyki, rosyjscy rolnicy i przedsiębiorstwa rolne od 1 stycznia do 12 października wymłócili 55 mln ton zbóż, czyli o 46 proc. mniej niż w tym samym okresie 1997 roku.

Również plony ziemniaków zapowiadają się znacznie gorzej niż w latach ubiegłych. Dotychczas zebrano 33 mln ton ziemniaków, czyli o 10,7 proc. mniej niż w roku ubiegłym. Mniejsze są też zasiewy na rok przyszły. Rolnicy tej jesieni zaorali 22 mln hektarów, podczas gdy w roku ubiegłym - 25 mln ha.

Z powodu długotrwałej suszy tegoroczne zbiory w Rosji będą prawdopodobnie najgorsze od 40 lat.

Zanussi w Tallinie

Krzysztof Zanussi przewodniczy pięcioosobowemu jury Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Tallinie, który rozpoczął się w czwartek. Honorowym gościem festiwalu jest włoska gwiazda filmowa Gina Lollobrigida.

W ciągu pięciu festiwalowych dni zaprezentowanych zostanie trzynaście nowych i wyreżyserowanych przez znanych twórców filmów, wyprodukowanych m.in. w Polsce, Chinach, Francji, we Włoszech, Rosji i USA.

Burza na Jowiszu

Amerykańscy astronomowie zaobserwowali na Jowiszu gigantyczną burzę, którą nazwali „Biały owal", ze względu na jej kształt i kolor.

Według źródeł z NASA, jest to najpotężniejsza burza zaobserwowana dotychczas w naszym układzie słonecznym. Zdjęcia nadesłane przez sondę Galileo, obserwacje prowadzone za pomocą kosmicznego teleskopu Hubble'a i w ośrodku Mauna Kea na Hawajach wykazały, że na Jowiszu powstały dwie burze, z których każda miała średnicę zbliżoną do dwu trzecich średnicy Ziemi. Następnie połączyły się one w jeszcze większą burzę, która rozmiarami niemal dorównuje wielkości Ziemi.

Z obserwacji wynika, iż burza, w której centrum temperatura sięga minus 157 stopni Celsjusza, wywołuje niezwykle silne huragany w centralnych rejonach Jowisza. Wiatry te powodują rozprzestrzenianie się olbrzymiej chmury amoniaku.

Świątynia »masonów«

Starożytne sanktuarium Mitry odkryli polscy archeolodzy w Huarte w Syrii. Świątynia znajdowała się pod fundamentami pochodzącego z VI wieku kościoła, który odkopali przed kilku laty francuscy archeolodzy. Odsłonili oni wówczas wspaniałą mozaikową posadzkę. W czasie zabiegów konserwatorskich pod podłogą kościoła zapadła się ziemia, odsłaniając wejście do zasypanego pomieszczenia z freskami na ścianach. Polakom zaproponowano zbadanie tych podziemi.

Była to sztucznie wykuta grota, kryjąca tajne sanktuarium Mitry, które powstało w II w. i istniało do V w. Kult tego bóstwa był szczególnie popularny wśród żołnierzy rzymskich - zwłaszcza we wschodnich prowincjach imperium. Wyznawców Mitry można porównać do starożytnej masonerii - tworzyli tajne związki, ukrywali miejsca kultu, a do swych rytuałów dopuszczali tylko wtajemniczonych.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

NOWA SALA WYSTAW NA ORŁOWSKIM RYNKU

Jest jedno »ale«

ORŁOWA (mro) „Zwiedzający zaglądają do nas powspominać stare czasy, dowiedzieć się co nieco o historii miasta, a uczniowie miejscowych szkół przychodzą uzupełnić swoje wiadomości" - powiedział redakcji „GL" Vladimír Markl, kierownik ekspozycji Muzeum Ziemi Cieszyńskiej na rynku w starej Orłowej.

Prezentowana tu wystawa „Okruchy z historii starej Orłowej" jak i sama sala ekspozycyjna otwarta jest dla publiczności od początku września. Można w niej zapoznać się nie tylko z historią miasta i okolicznych gmin, z rozwojem przemysłu górniczego, ale i z codziennym życiem mieszkańców, chociażby z działalnością stowarzyszeń gimnastycznych, ale i wyposażeniem domów, tradycyjnymi ubiorami... Jest także przedstawiona historia orłowskiego zamku.

Obok superlatyw pozostaje małe „ale". Wszystkie napisy są w języku czeskim - chociaż jak sugeruje Vladimír Merkl, myśli się o wprowadzeniu programu video w innych językach, być może i w polskim. Z historii ludności polskiej od prawieków osiadłej na tych terenach jest, jak podaje kierownik ekspozycji, tylko fotografia „Siły" z Orłowej z 1923 r. W miejsce komentarza pozostaje tylko ironicznie dodać - „Czy nie za wiele?".

▲ *Wystawa jest ciekawie i starannie zaaranżowana. Zwraca uwagę wystrój wnętrza domu średnio zamożnych mieszkańców Orłowej z początku naszego wieku.*
Fot: M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

CESPOL KONTAKTY PO RAZ CZWARTY

Rolnictwo pod lupą

HRADEC NAD MORAWICĄ (mro) - Już po raz czwarty, tym razem w dniach 22-23 października br., spotkają się w hotelu „Belaria" w Hradcu nad Morawicą producenci żywności, przedstawiciele sieci dystrybucyjnych oraz specjaliści handlu zagranicznego, by na kolejnym międzynarodowym seminarium „Kontakty'98" dyskutować o rolnictwie.

Na obradach, którym patronują m.in. Jan Fencl, minister rolnictwa RC i Jacek Janiszewski, minister rolnictwa RP, przebiegnie podsumowanie rezultatów współpracy handlowej ubiegłych dwu lat, omówione zostaną instrumenty wpływania na bilans handlu zagranicznego, prognozy jego rozwoju, efekty żniw i przyszłoroczna prognoza cenowa. Zostanie przybliżona polityka CEFTA.

Jak powiedział „GL" przedstawiciel organizatora Stanislaw Danek, manager „Cespol Tour", w seminarium weźmie udział około setki kontrahentów krajowych i zagranicznych - z Polski i Słowacji oraz przedstawiciele rolniczych izb handlowych, struktur handlowych placówek dyplomatycznych oraz ministerstw rolnictwa poszczególnych krajów.

JUTRO NA ANTENIE

Transport do Niska

...to tytuł dwuczęściowego dokumentu historycznego, którego treścią stały się wydarzenia zapoczątkowane 59 lat temu. 18 października 1939 wyjechał z Morawskiej Ostrawy pierwszy transport Żydów europejskich do pierwszego prowizorycznego jeszcze obozu koncentracyjnego w Nisku n. Sanem. Byli w nim Żydzi ostrawscy, cieszyńscy i wiedeńscy.

Autorce programu O. Toboła udało się odnaleźć ostatnich uczestników transportu i zanotować na taśmie ich wspomnienia. Oprócz ostrawian - Adolfa Sonnenscheina i Zygmunta Spitzera usłyszymy relację Otto Winholza - dziś mieszkańca Australii i Jana Kulki z Bielska.

O obozie mówią także mieszkańcy polskiej wsi Zarzecze n. Sanem. Początek - godz. 17.30. UKF Ostrawa 107,3, Trzyniec 105,3 **(tob)**

Zwycięży rozsądek?

Dokończenie ze str. 1

Chociaż w czasie trzech ostatnich lat zredukowano tu liczbę łóżek z 220 do 149, dyrekcja nie zamierza zwalniać pracowników. Na odwrót, w przyszłym roku nadarzy się okazja do przyjęcia kilkunastu osób. W pawilonie, w którym przed kilku laty mieścił się oddział dziecięcy, chce dyrekcja otworzyć oddział opieki rekonwalescencyjnej z 40 łóżkami.

O tym, że szpital cieszy się w ostatnim czasie coraz większą popularnością i odzyskuje prestiż wśród potencjalnych pacjentów, można dowiedzieć się z anonimowej ankiety, którą wypisują pacjenci wracający do domów. Chwalą jakość usług, fachowość lekarzy i pielęgniarek.

„Cieszą nas te opinie. Dowodzą bowiem, że nie okazałość budynku świadczy o jakości usług, ale ludzie, którzy tutaj pracują. Muszę powiedzieć, że mam wspaniały kolektyw - lekarzy fachowców, zaangażowany i ofiarny średni personel medyczny. Dysponuje też szpital wysokiej jakości sprzętem" - twierdzi T. Nykel.

Przez półtora roku w czeskocieszyńskiej placówce przebiegał remont; pomalowano ściany, zmodernizowano sanitariaty, zainstalowano nowoczesną windę. W tym roku na utrzymanie szpitala miasto przeznaczyło 5 milionów koron.

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

poszukuje wykonawców

■ **prac dekarskich**
(chodzi o naprawę dachu i rynien)

■ **prac malarskich.**

Zakres robót oraz warunki do ustalenia podczas rozmów w Konsulacie (Ostrawa, Blahoslavova 4, tel. 6118076). Oferty prosimy składać do 10 dni od daty ukazania się tego ogłoszenia.

Fo-98 046

Wilk czy pies?

Dokończenie ze str. 1

co trochę utrudnia sytuację (prawdopodobnie chodziło o 'trofeum łowieckie'). Uważam jednak, że i tak można bez trudu stwierdzić, że nie chodzi o psa. Od lat interesują mnie psy pociągowe, hodowałem np. malemuty - one mają zupełnie inne niż wilki zabarwienie sierści, inne jest umięśnienie kończyn... Poza tym był to ogromny osobnik - o wadze 50-60 kg, co chyba też wskazuje raczej na wilka".

Pracownicy przedsiębiorstwa Lasy RC, a konkretnie rewiru leśnego w Łomnej Dolnej, którzy nie chcieli redakcji zdradzić nazwisk, zapewnili nas z kolei, że „na 99,9 procent chodzi o psa". Ba, wiedzą nawet podobno, kto jest tajemniczym strzelcem, który w ten sposób chciał się pozbyć chorej suki mieszańca owczarka niemieckiego z malemutem.

„Ta informacja dotarła już także do nas, a podobno i na policję. Sądzę jednak, że nie jest ona prawdziwa. Dlaczego ktoś miałby ciągnąć ścierwo psa daleko w las? Wystarczyło je przecież zakopać... A jak by tu w takim razie wytłumaczyć brak głowy, no i bliskość ambony myśliwskiej?" - zastanawia się I. Hlavatý.

O tym, kto ma rację, zadecyduje dopiero ekspertyza i testy genetyczne. Prof. Krajobrazowy „Beskidy" podał już jednak wniosek wszczęcia postępowania karnego przeciwko nieznanemu sprawcy. Jeżeli zabite zwierzę okaże się bytem wilkiem, grozi strzelcowi kara w wysokości 100 tys. koron. A jeśli to „tylko" pies? - niech się wypowie Liga Ochrony Zwierząt...

GWIAZDY TENISA NA WITKOWICKIM TURNIEJU

Już po raz piąty

OSTRAWA (jb) - Mecze kwalifikacyjne rozpoczynają dziś piątą edycję prestiżowego turnieju tenisowego IPB Czech Indoor w Ostrawie. Pałac Kultury i Sportu w Witkowicach przywita w tym roku ponownie same znakomitości tego sportu.

Największą atrakcją powinien być start Andre Agassiego i legendarnego Borysa Beckera, który do Ostrawy przyjeżdża po raz drugi. Choć najlepsze lata ma już za sobą, na pewno będzie olbrzymim magnesem dla sympatyków tenisa. Zjedzie też na turniej tradycyjnie cała czesko-słowacka czołówka na czele z Petrem Kordą oraz obrońcą zeszłorocznego tytułu, Słowakiem Karolem Kučerą, figurującym obecnie na siódmym miejscu rankingu ATP.

Tenisiści znajdą zakwaterowanie w oddalonym od hali o zaledwie sto metrów hotelu „Atom", tylko Agassi z Beckerem zażyczyli sobie apartamentów w położonym w centrum miasta hotelu „Imperial".

Drodzy obywatele,

podobnie jak wy jestem zaniepokojony mglistą przyszłością naszego regionu. Nie wniesie tu więcej światła jakieś zbawcze rozwiązanie ani rozwiązanie proste. Istnieją jednakże priorytety. Dziś wspomnę o jednym z nich.

Aby nasz region nie przekształcił się w kraj Dalekiego Wschodu, koniecznie jest dobudowanie połączeń komunikacyjnych z drogami szybkiego ruchu 1/48 i 1/11. W tym celu należy zaktywizować gminy, miasta, duże przedsiębiorstwa i stowarzyszenia regionalne. Swoje wysiłki koordynować musimy z naszymi polskimi partnerami. Argumenty, którą są jasne i nie do obalenia, należy forsować z należytą mocą.

Może ktoś zarzucić, że chodzi o przedwyborcze słowa. Można postawić pytanie, dlaczego nie robiono tego już w przeszłości. Wielu starostów potwierdzi, że wspólnych rozmów była cała masa i że przebiegają one od kilku lat. Z upływem czasu, szczególnie jednak w ostatnim okresie, mnożą się sygnały i rośnie przekonanie o tym, że kompetentne organy zmieniają spojrzenie na przyszłość wyżej wymienionych komunikacji. Nieustanne odkładanie robót jest tego potwierdzeniem.

Ruszeniu z miejsca budowy - niebudowy zamierzam poświęcić potrzebną energię i czas.

Zdeněk Budínský
kandydat z ramienia ODS do Senatu RC
okręg wyborczy nr 73

Fo-98 045

W OSIEMDZIESIĘCIOLECIE PAŹDZIERNIKOWYCH WYDARZEŃ

Uczcimy pamięć

Przed 80 laty, w październiku 1918 roku, doszło do ogromnie ważnych dla mieszkańców Śląska Cieszyńskiego wydarzeń. Wobec klęski państw centralnych w pierwszej wojnie światowej rozpadły się Austro-Węgry. Rada Regencyjna w Warszawie wydała 7 października 1918 roku manifest do narodu polskiego, proklamując niepodległość i zjednoczenie Polski. W tym samym dniu przedstawiciele ludności polskiej w parlamencie wiedeńskim - Józef Londzin, Tadeusz Reger i Jan Michejda - oświadczyli, że ludność polska Śląska Cieszyńskiego chce należeć do Polski.

W dniach 13 i 20 października Polacy zorganizowali masowe wiece w Orłowej i Boguminie. Dnia 19 października reprezentanci polskich organizacji narodowych, politycznych, samorządowych, kulturalnych i gospodarczych powołali w Cieszynie Radę Narodową dla Księstwa Cieszyńskiego.

Rada Narodowa dążyła do przyłączenia do Polski gmin Śląska Cieszyńskiego, w których ludność polska stanowiła większość, a więc z wyłączeniem ówczesnego powiatu frydeckiego i niektórych gmin w okolicy Polskiej Ostrawy. Dla jej przeciwwagi założono 20 października w Polskiej Ostrawie Zemský národní výbor pro Slezsko, który proklamował przejęcie władzy nad całym Śląskiem Cieszyńskim. Zarysował się wobec tego przykry czesko-polski spór terytorialny. W tych okolicznościach odbył się w Cieszynie w niedzielę 27 października 50 tysięczny wiec, na którym nasi przodkowie wyrazili poparcie Radzie Narodowej i domagali się m.in. przynależności Śląska Cieszyńskiego do Polski. W następnym dniu, 28 października, ogłoszono w Pradze powstanie Republiki Czechosłowackiej. Wreszcie w nocy z 31 października na 1 listopada garstka oficerów polskich z por. Klemensem Matusiakiem na czele opanowała stacjonujący w Cieszynie sześciotysięczny garnizon wojskowy. (K. Matusiak był nauczycielem szkoły ludowej w Trzanowicach). Do akcji rozbrajania Austriaków przystępowano również w innych przeważnie polskich miejscowościach Śląska Cieszyńskiego, na skutek czego pełnia władzy znalazła się w rękach Rady Narodowej. W ten sposób ludność prastarej dzielnicy piastowskiej, związanej od zarania dziejów polskich z państwowością polską, jako pierwsza spośród mieszkańców ziem polskich wyzwoliła się spod przemocy zaborców i dała wyraz swej woli nałożenia do odradzającego się państwa polskiego.

Dla przypomnienia i uczczenia doniosłych wydarzeń, jakimi jest 80 rocznica utworzenia Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego i odzyskania niepodległości przez Polskę i Czechosłowację, Chór Nauczycieli Polskich postanowił zorganizować uroczysty koncert, w którym obok 33-osobowego CHNP wystąpią Pěvecké sdružení ostravských učitelek oraz Estrada Ludowa „Czantoria" z Ustronia. Zwykomity, wesoły i z naszą małą ojczyzną związany program „Czantorii" wzbudza szczególne zainteresowanie publiczności.

Koncert odbędzie się w niedzielę 25 października, od godziny 16.00 w sali hotelu „Piast" w Czeskim Cieszynie. (W. M.)

EKSLIBRIS TO ROZMOWA MIĘDZY LUDŹMI - MÓWI ZBIGNIEW KUBECZKA

W ZIELONE GRAMY...

Ze Zbigniewem Kubeczką, orłowianinem, znanym nie tylko na Zaolziu autorem ekslibrisów (część jego przebogatego, obejmującego ok. 700 prac, dorobku można oglądać do końca października na wystawie zainstalowanej w Bibliotece Regionalnej w Karwinie-Frysztacie) umówiliśmy się kilka dni temu w redakcji „GL". Zbyszek obiecał bowiem, że udzieli naszej gazecie wywiadu. „Jubileuszowego" zresztą, jako że 19 października obchodzi swoje 60. urodziny. Przyszedł do redakcji w ustalonej porze i przyniósł... odpowiedzi. Na pytania, których nie zdążyliśmy zadać. Wręczając nam kilka gęsto zapisanych kartek oraz - dla ilustracji - odbitki kilkunastu ekslibrisów, stwierdził, że woli ot, po prostu popawędzić sobie o wszystkim i o niczym, zamiast szukać odpowiedzi na niewątpliwie mądre, a może i podchwytliwe pytania. „Uważam, że nie ma głupich pytań, zdarzają się natomiast głupie odpowiedzi" - stwierdził filozoficznie i dodał: „Postanowiłem ułatwić nam wszystkim zadanie".

Potem - faktycznie - były ogromnie miłe chwile spędzone na rozmowie o sprawach ważnych i nieważnych, codziennych i niecodziennych, o zaolziańskiej sztuce i ludziach, którzy wyznaczają jej drogę, o wspólnych znajomych, o tym, co się już zdarzyło i co się może zdarzyć...

Wywiadu, jak słusznie przewidział nasz zacny gość, nie było...

* * *

„Ekslibris, w moim przekonaniu, to coś jak rozmowa między ludźmi. Ma sens i znaczenie wtedy, gdy obie strony mają coś do powiedzenia. I gdy obie chcą i umieją słuchać. Właściciel księgozbioru (choć niekoniecznie musi to być księgozbiór w dosłownym tego słowa znaczeniu) po prostu czymś autora ekslibrisu zafascynuje, zwróci na siebie jego uwagę do tego stopnia, że sprowokuje pomysł, który może stać się z kolei podstawą do rozważań nad znakiem księgozbioru. Niekiedy jest to sprawa jednej nocy. Niekiedy trwa to bardzo długo - mam na myśli narodziny pomysłu. Wykonanie ekslibrisu jest już sprawą paru godzin...

Inspirująca w każdym razie jest chęć posiadania ekslibrisu. Dlaczego? Bo o czymś ważnym świadczy. O zainteresowaniu właśnie. A to dużo.

Praca nad kolejnymi ekslibrisami to nieustanne rozwiązywanie stale jak gdyby nowych zagadek, jakich zresztą pełno jest w stosunkach międzyludzkich. Jest to i ciekawe, i trudne, i niekiedy męczące. W każdym razie człowiek musi być przekonany o tym, że to, co robi, ma sens, że jego praca nie trafia w próżnię, a przeciwnie - że spotyka się ze zrozumieniem, z odzewem, z zainteresowaniem. Człowiek powinien robić to, co daje mu satysfakcję. Ja na przykład nie maluję obrazów m. in. dlatego, że odpowiada mi ten szczególny stosunek, jaki łączy autora ekslibrisu z odbiorcą. Pracując nad ekslibrisem, mam przed oczyma konkretnego adresata, konkretnego człowieka. Myślę o nim. Nie umiałbym chyba tworzyć dla nieokreślonego, anonimowego odbiorcy, w każdym razie na pewno byłby to całkiem inny proces.

Świadomość, że swoją pracą sprawia się komuś radość albo chociaż niespodziankę, jest dla mnie ogromnie ważna. Ale ta świadomość nie może nikogo uchronić przed wątpliwościami. Swoje wątpliwości traktuję bardzo poważnie. Czy tak można w nieskończoność?... Jaki na przykład sens ma urządzanie wystaw? Być może doszukiwać by się tu należało analogii z werichowską „wojną z głupotą", której nie można wygrać, ale której nie należy zaniechać. Ale czy ja mam akurat kwalifikacje i prawo do takich poczynań?...

Ktoś mógłby zadać mi pytanie, na jak długo starczy mi energii i pomysłów? Sztuka ekslibrisu to przecież nieustanne podchodzene do ludzi. Podchodzenie z ciekawością - i co nieodzowne - z życzliwością. Czy w końcu nie zabraknie mi sił? Czy nie zabraknie życzliwych ludzi?...

Jeżeli postanowię zabrać się do pracy nad ekslibrisem, to wolę wykorzystać niezależne pomysły, które odzwierciedlają w jakiś sposób osobowość ciekawych ludzi. Wolę pracować, mając świadomość, że adresat ekslibrisu akurat nie wie, że coś się na jego temat dzieje. Wtedy właśnie rodzi się niespodzianka, która wędruje do adresata - a niekiedy do kosza.

Bywa, że podejmuję się na nowo starych tematów - wszak ludzie, którzy dawniej znaleźli się w centrum mego zainteresowania, zmieniają się z upływem czasu.

I na koniec: „Trzeba cenę swoją znać, kochana, trzeba wiedzieć, kiedy wstać i wyjść... Ale tymczasem jeszcze w zielone gramy... Staramy się - z różnym powodzeniem i z różnymi wynikami..." (h)

Jazz Jamboree po raz czterdziesty

W Warszawie rozpocznie się w poniedziałek 40. Jazz Jamboree - najstarszy festiwal jazzowy w Europie. Do niedawna - do czasu powstania Summer Jazz Days w Warszawie i Gdyni oraz Jazz Fair w Poznaniu - Jazz Jamboree był jedyną w Polsce imprezą jazzową światowego formatu. Pomimo konkurencji, nadal jest kulminacją jazzowego sezonu w Polsce.

W 1958 roku młodzież z warszawskiego klubu „Hybrydy", na wieść o zawieszeniu popularnego jazzowego festiwalu w Sopocie, zorganizowała we wrześniu pierwszy warszawski festiwal w klubie „Stodoła". Publiczność przywitał pisarz i dziennikarz, a zarazem jeden z pomysłodawców imprezy - Leopold Tyrmand. Powiedział wówczas: „W ramach nowego Jazz Jamboree zwołanego przez słynny Hot Club Hybrydy i nie mniej słynny krakowski Jazz Club od dziś słuchać będziemy jazzu". W ten sposób po raz pierwszy w powojennej Warszawie zaczęła rozbrzmiewać zakazana wcześniej muzyka. Na pionierskiej imprezie wystąpili m.in.: zespół Janusza Zabieglińskiego, trio Andrzeja Kurylewicza, Wanda Warska, a także formacja Krzysztofa Komedy.

Po latach Tyrmand wspominał: „Kiedy jechałem do Krakowa, przyszedł mi do głowy pomysł na plakat. Nazwa łączyła w sobie mało używany wówczas zestaw słów: jazz, jamboree (czyli zlot) i stodoła". Z czasem ten ostatni wyraz wypadł, ale dwa pierwsze człony zostały do dziś.

Koncert galowy następnego - drugiego festiwalu odbywał się już w sali Filharmonii Narodowej. Rok 1960 był przełomowy - wówczas do Polski po raz pierwszy przyjechała prawdziwa gwiazda - amerykański saksofonista Stan Getz. Jan Borkowski - ówczesny szef festiwalu wspomina, że nie wierzył, iż Getz przyjedzie. „A jednak przyjechał, zagrał i to dwa razy, za jedyne 500 polskich złotych. Niestety, oprócz miłych wrażeń z koncertów, pozostało mu także jedno niemiłe związane z... zatruciem pokarmowym" - wspomina Borkowski.

W 1965 roku Borkowski odszedł, z Warszawy wyjechał także Leopold Tyrmand, a festiwal „przeniósł się" do Sali Kongresowej. W latach 60. i 70. Jazz Jamboree stał się jedną z największych imprez kulturalnych w tej części Europy.

W 1980 roku Tomasz Tłuczkiewicz, prezes Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego zapewniał, że festiwal „jest i będzie", ale już rok później, w stanie wojennym, odbyły się tylko „manewry jazzowe".

Ćwierćwiecze festiwalu w 1983 roku uczczono przyjazdem do Polski legendy współczesnego jazzu, genialnego trębacza - Milesa Davisa. Jego sprowadzenie nie było łatwe. Świadczył o tym m.in. 12-stronicowy kontrakt, który wyszczególniał „zachcianki" mistrza: apartament w „Victorii" z dwoma sypialniami i kuchnią oraz samochód „Czajka" do dyspozycji, a także m.in. francuską wodę mineralną i karton amerykańskiego piwa w garderobie. „Jak to się stało, że wcześniej tu nie przyjechałem ?" - mówił gwiazdor po koncercie, oczarowany jego atmosferą.

W przeddzień kolejnego festiwalu w 1984 roku Ministerstwo Kultury i Sztuki postanowiło wpisać Jazz Jamboree na listę imprez „intelektualnie i prestiżowo zbędnych polskiej kulturze". Posypały się protesty środowiska jazzowego i decyzję cofnięto. Festiwal był, nie było jednak zapowiadanego wcześniej Wyntona Marsalisa i Modern Jazz Quartetu.

Od tego festiwalu, niemal co roku, pojawiał się ten sam problem - finansowy. Trzy lata temu Polskie Stowarzyszenie Jazzowe odstąpiło od organizacji festiwalu, powierzając ją m.in. agencji „Jazz Jamboree" pod artystycznym kierownictwem Marcina Kydryńskiego.

W ciągu dotychczasowych edycji na festiwalowej scenie gościły największe światowe gwiazdy jazzu m.in. Duke Ellington, Theolonius Monk, Charlie Mingus, Woody Herman, Wynton Marsalis, Manhattan Transfer, Bobby McFerry, Ray Charles, Keith Jarrett, Herbie Hancock, Joe Williams, Scott Hamilton, Benny Golson, Jon Hendricks i Joe Lovano, zaś na sali nigdy nie brakowało, szczególnie w latach 60. i 70., miłośników dobrego jazzu z Zaolzia. (PAP/r)

JUBILEUSZOWY KONKURS MICKIEWICZOWSKI

Już od stycznia br. przebiegają w całej Polsce i wśród Polaków poza granicami kraju obchody Roku Mickiewiczowskiego z okazji 200. rocznicy urodzin Wieszcza.

Z tej okazji „Głos Ludu" przy współpracy Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie i Wydawnictwa „Olza" zaprasza Czytelników do konkursu wiedzy mickiewiczowskiej. Zapraszamy do wspólnej zabawy dorosłych, a także młodzież szkół podstawowych i średnich. Dla tych ostatnich udział w konkursie na łamach „GL" może być zaprawą do zmagań zaolziańskich szkół w przygotowywanym dla nich w listopadzie konkursie czytelniczym.

REGULAMIN KONKURSU

Całość konkursu składa się z czterech serii po 10 pytań. **Dzisiaj zamieszczamy zestaw pytań II serii,** kolejne - ukażą się 14 listopada i 12 grudnia br.

Punkty uzyskane za odpowiedzi we wszystkich 4 seriach będą sumowane. Nagrody główne konkursu przypadną trzem uczestnikom z największym dorobkiem punktowym. Poza tym wśród uczestników całości konkursu rozlosowane zostaną wartościowe nagrody książkowe.

Niezależnie od nagród za całość nagrody książkowe będą losowane również po każdej serii pytań; nagroda czeka także na autorów najlepszych odpowiedzi w poszczególnych seriach. Przy równości punktów decyduje los.

Do losowania zostaną zakwalifikowane tylko odpowiedzi z załączonym kuponem (nie kopiowanym). Termin nadsyłania odpowiedzi po II serii pytań upływa z dniem 6 listopada; decyduje data stempla pocztowego.

Odpowiedzi prosimy kierować pod adresem: Wydawnictwo „Olza", ul. Hlavní 3, 737 01 Český Těšín, z dopiskiem „Konkurs Mickiewiczowski" na kopercie.

Rozwiązanie pierwszej serii konkursu zamieścimy w wydaniu czwartkowym 22 października br. Ogłoszenie końcowych wyników: 31 grudnia 1998 r.

Nagrody ufundowali: Těšínská tiskárna a.s., Wydawnictwo Olza, Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie, Redakcja „Głosu Ludu".

Poszukującym odpowiedzi na pytania konkursowe polecamy oprócz dzieł A. Mickiewicza dwie książki - Aliny Witkowskiej „Słowo i czyn" oraz Jacka Łukasiewicza „Mickiewicz", która pokazała się w serii Wydawnictwa Dolnośląskiego „A to Polska właśnie". Książki te dzięki wsparciu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" zostały zakupione do polskich oddziałów bibliotek publicznych w Bystrzycy, Czeskim Cieszynie, Gnojniku, Hawierzowie, Jabłonkowie, Karwinie, Orłowej i Trzyńcu.

✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂ tu odciąć ✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂✂

PYTANIA KONKURSOWE (II seria)

1) Gdzie i kiedy ukazało się pierwsze wydanie „Pana Tadeusza"?

Odpowiedź: .....

2) Do jakich wydarzeń historycznych nawiązuje „Grażyna"?

Odp.: .....

3) Jaką miarą wierszową jest napisany „Pan Tadeusz"?

Odp.: .....

4. Podaj tytuły utworów, z których pochodzą następujące fragmenty:

Po co tu obce mowy?
Polski pijemy miód;
Lepszy śpiew narodowy
I lepszy bratni ród.

* * *

Hej! ramię do ramienia! spólnymi łańcuchy
Opaszmy ziemskie kolisko!
Zestrzelmy myśli w jedno ognisko
I w jedno ognisko duchy.
Dalej, bryło, z posad świata!
Nowymi cię pchniemy tory,
Aż opleśniałej zbywszy się kory
Zielone przypomnisz lata.

Odp.: .....

5) W której balladzie zawarł Adam Mickiewicz swój postulat programowy nowego poznawania świata?

Odp.: .....

6) Podaj tytuł powieści (poematu) A. Mickiewicza z dziejów litewskich i pruskich.

Odp.: .....

7) Jak nazywał się szlachcic litewski z majątku Antoszwińce pod Wilnem, który opuścił kraj pod wpływem mistycznej wizji, jakiej miał doświadczyć? Jego poglądy miały duży wpływ na A. Mickiewicza. Podaj, jak nazywa się prąd mistycznej wizji, który twierdzi, że nadejdzie czas zstąpienia Chrystusa na ziemię.

Odp.: .....

8) Jak nazywa się litewski wajdelota, który „sławę czynu" Wallenroda „zachował światu, rozgłosił na wieki", przyjaciel i moralny sędzia Konrada Wallenroda?

Odp.: .....

9) Gdzie został pochowany A. Mickiewicz?

Odp.: .....

.....

10) Jak nazywa się jedna z postaci w dramacie „Dziady", ksiądz pomagający Konradowi. Ma wizję, w której Polska jest Mesjaszem narodów. Jak Chrystus zbawił świat, cierpiąc i zmartwychwstając, tak Polska odrodzi się jako kraj wolny i niepodległy.

Odp.: .....

Imię i nazwisko: .....

Adres: .....

.....

KU PON **ADAM MICKIEWICZ (1798 - 1855)** KU PON

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

Dla oczu najlepsza... marchewka

- Nie lubię marchwi - grymasił przy obiedzie Głosik.

- Ale ją jedz, jeśli chcesz być zdrowy - karciła go Ludmiła i wnet też pobiegła do biblioteczki i przeczytała mu jeden z rozdziałów książki Juliana Aleksandrowicza i Ireny Gumowskiej „Kuchnia i medycyna". Uważam, że wiadomości w nim zawarte przydadzą się i Wam. Oto więc fragmenty:

„Wydawać się to może wprost zdumiewające, że jeden składnik naszego odżywiania potrafi mieć wszechstronny wpływ na zdrowie człowieka, ale w naturze sporo jest takich właśnie „cudów". Na przykład witamina A. Nie na darmo stoi ona na czele „alfabetu witaminowego", bierze bowiem udział we wszystkich zasadniczych funkcjach organizmu. Jest „strażnikiem, stojącym u wrót naszego ciała". Jest potrzebna „dla urody", dla zachowania zdrowego wyglądu skóry i cery, a także dla dobrego widzenia. Pomaga w zdobywaniu odporności na wiele chorób, jak wszelkiego rodzaju zaziębienia.

Jest konieczna dla utrzymania w dobrym stanie nabłonka skóry i błon śluzowych. Jednym z pierwszych objawów jej niedoboru jest np. szpecąca „gęsia skórka", występująca najczęściej na ramionach, w okolicy łokci, na nogach, w okolicy kolan, podudzi itp. Przeciwdziała złuszczeniu śródbłonków zarówno naczyń krwionośnych, jak dróg żółciowych i moczowych.

Przypisuje się jej także powodowanie w organizmie wzmożonej odporności na nowotwory.

Wiele doświadczeń wskazuje, że dostateczna ilość witaminy A w naszej diecie wywiera wpływ na występowanie chorób serca, wysokiego ciśnienia, uchyłek i wrzodów jelit oraz innych schorzeń.

Uśmiechnij się

Mały Karolek uważnie obserwuje czynności pana przy „bankomacie", a gdy ten w końcu wyjmuje pieniądze, Karolek mówi:

- Muszę zaraz powiedzieć o tym urządzeniu tatusiowi. On stale jeszcze chodzi do pracy aby otrzymać pieniążki.

* * *

- Babciu, czy przyjechałaś do nas w odwiedziny samochodem? - pyta Anielka.

- Nie dziecko. Przyjechałam pociągiem - odpowiada babcia.

Na to Anielka biegnie z płaczem do mamy:

- Mamusiu, jak to, że babcia ma pociąg, a my tylko samochód?

* * *

- Czy wiesz, Jasiu, że w Ostrawie będą budować 20-piętrowy wieżowiec?

- Wiesz, Romek, chciałbym zjechać po poręczy z góry w dół!

Rubrykę przygotowała: **IRENA STONAWSKA**

Pobaw się z Głosikiem

Eliminatka dla początkujących

Odgadnięte pary wyrazów wpisz do diagramów A i B. Wykreśl z wyrazów 4-literowych litery wyrazów 3-literowych, a pozostałe litery przenieś do kolumny C, gdzie z góry na dół odczytasz rozwiązanie dodatkowe.

A oto znaczenie poszczególnych wyrazów:

1. Tylna część szyi - chodzi wspak.
2. Wskazówka postępowania - prezent.
3. Szczecin lub Gdynia - znój.
4. Występ jednego artysty - przeznaczenie, koleje życia.
5. Plac do gry w tenisa - 365 dni.
6. Kierunek posuwania się statku, samolotu - brat Lecha i Czecha.
7. Obszerne pomieszczenie (na przykład... gimnastyczna) - zbiorowisko drzew.

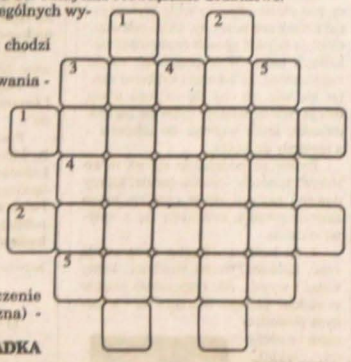

Powodzenia życzy **SZARADKA**

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Kochany Głosiku, Kochana Ludmiłko. Zasyłamy wam wiele kolorowych jesiennych pozdrowień oraz obrazki naszych leśnych przyjaciół.

Dzieci z Przedszkola przy ul. Moskiewskiej w Cz. Cieszynie

Prezentujemy na razie dwa rysunki jeży z jabłkami na kolcach, które uzupełniliśmy „Grzybobraniem" Beatki z frysztackiego przedszkola. Wierzymy, że będą się wam podobały.

Drogie dzieci. Otrzymaliśmy też list, lub raczej ogłoszenie - prośbę:

Daruję dwa ładne kotki - szaro-białego i czarno-białego, dobrym ludziom dla radości. Adres w redakcji „GL".

Czy znalazłoby się gdzieś miejsce, może i u babci, dla dwu łaciatych milusińskich? Jeśli tak, to piszcie szybko do redakcji. **Głosik i jego przyjaciele**

Rys. Ewa Bonček, lat 6

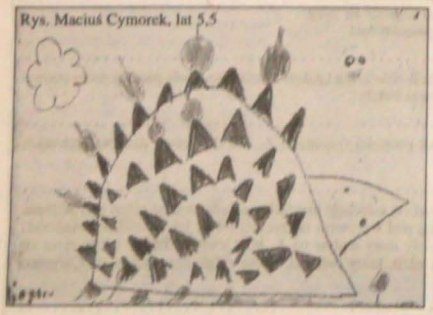

Rys. Maciuś Cymorek, lat 5,5

Rys. Beatka Kotatek, lat 5

GŁOSIK I LUDMIŁA

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", P.O.Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1.
UWAGA! Pisząc do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (23)

Z. OLECH

Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

Po chwili Edward schował scyzoryk na powrót do kieszeni i począł spacerować tam i na powrót, czekając na Jerzego. Nagle drgnął niespokojnie, sięgał bowiem błyszczącą w pobliżu lufę rewolweru. Z piersi jego dobył się okrzyk, zdławiony jednak natychmiast, bowiem w tej samej chwili padł strzał i Edward zwalił się na ziemię. Jeszcze jedno słabe westchnienie i ciało jego wyprężyło się na wilgotnej trawie. Kula przewrotnej morderczyni utkwiła nieszczęśliwemu w piersi. Widocznie Vera strzelała pewnie, ręka jej ani na chwilę nie zadrżała. Teraz jednym susem znalazła się przy swej ofierze, dotknęła ręką zranionej piersi, z której ciekła wąska struga krwi.

- Trafiłam! - ucieszyła się. - Kula nie chybiła. Ha, ha, jaka świeża krew płynie. Niechaj płynie jak najobficiej, aby serce wreszcie przestało bić. Co to, otwiera oczy i spogląda na mnie szklanym wzrokiem! Przeklęty, chciałbyć żyć wiecznie?

- Umieram - powiało z bladych warg Edwarda, który czynił jeszcze ostatnie wysiłki, aby się podnieść z ziemi. - Umieram! Ale na wieki żyć będzie twoja tajemnica, którą chciałaś wraz ze mną zabić!

Konający spojrzał na pień dębu, któremu powierzył tę wielką i najdroższą dla siebie tajemnicę, po czym drgnąwszy raz jeszcze, wyprężył się i znieruchomiał na ziemi.

- Nie żyje - wybuchnęła Vera, pochylając się nad swą ofiarą - serce jego nareszcie bić przestało. Teraz trzeba mu szybko wcisnąć rewolwer do ręki i samej się oddalić. Do odważnych świat należy! Ha, ha, ha, hrabio Edwardzie, otwórz raz usta i oskarżaj mnie! Staraj się udowodnić swą niewinność, ratuj Joannę Wrońską od śmierci! Nie, dla niej już nie ma ratunku, żadna siła na świecie nie zdoła uwolnić jej ze szponów kata. Ach, jak mi lekko, jakby wielki kamień spadł mi z serca. Jestem wolna, wolna od wszystkiego, bo już nic na ziemi nie ma przeciwko mnie świadczyć.

W gałęziach dębu coś zaszumiało, kilka liści spadło na ziemię, zauważając się po ramionach demonicznej kobiety. Vera mimo woli drgnęła, doznając takiego wrażenia, jakby czyjaś lodowata dłoń chwyciła ją za ramię. Rozejrzawszy się dokoła, spiesznym krokiem pobiegła do pałacu. Znalazłszy się w swoim pokoju, szybko zrzuciła płaszcz i spokojnym już krokiem weszła do komnaty, w której ubierał się książę Jerzy. Zastała męża pochylonego nad szkatułką z rewolwerem, pogrążonego w głębokiej zadumie.

- To ty? - zapytał książę, odwracając się na widok żony. Nie obdarzył jej tonem zbyt przyjaznym spojrzeniem.

- Tak, to ja, najdroższy - odparła, podbiegając doń szybko. - Nie sądziłam, że cię tu zastanę. Czyż to nie ty strzelałeś przed chwilą w ogrodzie? Czy pojedynek się jeszcze nie rozpoczął?

- Jak widzisz, jestem jeszcze tutaj, a tam bez wątpienia czeka na mnie Edward Porajski. Puść mnie, już muszę iść.

- Nie, pozostań jeszcze chwilę - zawołała, kładąc mu obydwie dłonie na ramionach. - Przysięgłam ci, Jerzy, że przed chwilą wyraźnie słyszałam strzał w ogrodzie. Błagam cię, najdroższy, abyś mi pozwolił pójść z sobą. Pragnę przez cały czas być przy tobie. Mam dziwne wrażenie, że w ogrodzie stało się coś niezwykłego. Gdy wyjrzałam oknem, zdawało mi się, że słyszę westchnienie umierającego.

- Więc chodźmy - zawołał książę, decydując się natychmiast. - Tak, chodź ze mną! Może jeszcze uda się zapobiec temu pojedynkowi, który odbyć mają ze sobą dwaj ludzie, będący dotychczas najserdeczniejszymi przyjaciółmi. Dopiero w tej chwili uczucia dziwnego lęku, które dotychczas było mi obce! Już niejednokrotnie odbywałem pojedynki, ale nigdy nie czułem się tak, jak dzisiaj. Jesteśmy wszyscy niewolnikami naszych namiętności. Powiedz, Vero, czy nie byłabyś gotowa przebaczyć Edwardowi, jeżeli przeprosi cię i okaże skruchę?

- Jak mój pan małżonek sobie życzy! - wyszeptała Vera, spuszczając obłudnie wzrok ku ziemi. - Jeżeli ty pragniesz mu przebaczyć, to i ja jestem na to gotowa. Może istotnie masz słuszność, może to tylko atak obłąkańczy z jego strony, mimo uczucie miłości w stosunku do mnie było silniejsze od zdrowego rozsądku!

- Vero! - zawołał książę, gładząc ją po ciemnych jedwabistych lokach - żebyś wiedziała, jak wiele szczęścia dały mi twoje słowa! Kobieta powinna umieć przebaczać. Lękałem się już, że uczucie wzruszenia jest dla ciebie rzeczą obcą, teraz jednak widzę, że potraktowałem cię niesprawiedliwie. Jestem taki radosny i szczęśliwy - ciągnął dalej z błogim uśmiechem - taki szczęśliwy, że nie żądasz ode mnie, abym zabił przyjaciela. Kocham cię jeszcze bardziej, Vero, i twej dobroci nigdy nie zapomnę. Więc zejdźmy teraz do ogrodu. Załatwimy tę całą sprawę jak najprędzej.

Zamknął pośpiesznie szkatułkę i odstawił na miejsce. Był szczęśliwy, że niepotrzebna mu była teraz ta mordercza broń.

Szybko podał żonie ramię i szerokimi schodami zeszli na taras, a stamtąd do ogrodu. Księżyc wyjrzał znowu spoza chmur i w ogrodzie było prawie zupełnie widno.

- Nadchodzi już jesień - wyszeptał w pewnej chwili książę.

- Co nas obchodzi jesień - odparła mu uśmiechnięta Vera, przytulając policzek do jego ramienia - dopóki w sercach naszych gości wiosna, nie powinniśmy pamiętać o jesieni.

Książę za te słowa podziękował żonie pocałunkiem, po czym zaczął rozglądać się po ogrodzie, lecz nigdzie jakoś nie mógł dojrzeć Edwarda Porajskiego.

- Hrabio Edwardzie - zawołał półgłosem, mając nadzieję, że oczekujący przeciwnik usłyszy go i odpowie. Dokoła jednak panowała cisza, tylko wiatr szumiał w gałęziach drzew, które zdawały się ciężko wzdychać wśród nocy.

- Edwardzie, gdzie jesteś? - zawołał książę po raz drugi. - Odpowiedz, przyjacielu! Przyszliśmy tutaj, aby ci uścisnąć dłoń, aby ci spojrzeć z serdecznością w oczy i wraz z tobą zgodnie zawołać: Niechaj pokój zapanuje między ludźmi na ziemi!

Znowu nic, tylko cisza! Książę wraz z Verą pobiegli wzdłuż ogrodowej aleji, ale szukali na próżno, bo hrabiego Edwarda nigdzie nie było.

- Co tam leży pod dębem? - zawołała nagle Vera, wysuwając rękę spod ramienia męża. - Spójrz tam, Jerzy, właśnie padają tam promienie księżyca na ten przedmiot leżący na trawie. Wielki Boże, to przecież człowiek.

- Człowiek? - zdziwił się książę, przyspieszając kroku. - Istotnie tam ktoś leży wyciągnięty pod dębem.

Nagle książę zamilkł, przystanął oniemiały, bowiem w świetle księżyca rozpoznał bladą twarz swego przyjaciela. - Vero - wyszeptał - przecież to hrabia Edward Porajski.

- Hrabia Edward? - jęknęła Vera w przerażeniu, załamując dłonie. - Na miłość boską, musiało mu się widocznie zrobić niedobrze. Prędko, musimy go ocucić! Litościwy Boże, co to jest, krew! Jerzy, przyszliśmy za późno, on nie żyje! Śmierć wydarła ci przyjaciela na zawsze, nasze przebaczenie już go nie dosięgnie, sam sobie wymierzył sprawiedliwość, nieszczęśliwy, zapłacił śmiercią za krzywdę tobie wyrządzoną! (cdn.)

NAUCZYCIELE WĘDROWALI PO BIAŁORUSI I LITWIE

Szlakiem wieszcza

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" w Warszawie z inicjatywy Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego z siedzibą w Czeskim Cieszynie zorganizowało i sfinansowało (poza przejazdem) kolejną, tygodniową wędrówkę szlakami Adama Mickiewicza po Białorusi i Litwie dla nauczycieli zaolziańskich polskich szkół.

Była to podróż pełna niezapomnianych wrażeń, dla wielu uczestników - podróż spełnionych marzeń, tych najskrytszych, znad stronic książek - bo kto z nas jeszcze przed kilku laty mógł uwierzyć, że kiedykolwiek zobaczy Nowogródek, wsie nad Niemnem, Świteź...

Zaczęło się, bądźmy szczerzy, od wielu obaw podsycanych przez informacje z mediów. Jak się okazało, wszystkie były zbędne - bandytyzmu na ulicach, przez które przejeżdżaliśmy, jest nie więcej niż u nas... Sklepy wcale nie były puste, wręcz przeciwnie, restauracje i hotele również mają odpowiadający swym kategoriom standard, ceny są porównywalne z cenami w RC i w Polsce. Wiele spraw wygląda jednak zupełnie inaczej, niż u nas - ale o tym później.

Czeski Cieszyn, Warszawa - krótkie spotkanie w siedzibie „Wspólnoty Polskiej", które zaszczycił swą obecnością przewodniczący Zarządu Krajowego Andrzej Stelmachowski. Do naszego autobusu wsiadają Mirosław Słomczewski, dyrektor XIX Liceum Ogólnokształcącego w Warszawie, Małgorzata Dmochowska, polonistka z tegoż liceum oraz Jadwiga Lenart - nasza opiekunka podwójna, bo pracownica „Wspólnoty Polskiej" zajmująca się Zaolziem, a zarazem opiekunka wycieczki.

W drodze do granicy rzucają się w oczy zmiany w krajobrazie - drewniane wsie, cerkwie obok katolickich kościołów...

Wieczorem na granicy białoruskiej spędzamy przeszło dwie godziny na załatwianiu biurokratycznych formalności (w tym zakresie nic się tu nie zmieniło) i uświadamiamy sobie, jak to już zdążyliśmy zapomnieć o deklaracjach celnych i innych „zabawach" na naszych granicach. Szczęście, że jesteśmy autobusem, bo kolejka samochodów była wprost przerażająca!

Grodno późnym wieczorem. Już na pierwszy rzut oka zadziwia chociażby samochodami - lad i moskwiczów prawie nie ma, najwięcej aut marki „Audi", nie są rzadkością nowe felicje i oktawie.

Kolację jemy w hotelu, który poza szczegółami wykończenia wnętrz niczym nie odbiega od standardu europejskiego. Epizod, kiedy pokojówka biegnie do autobusu z zapomnianymi przez jednego z uczestników kluczami, jest miłym zaskoczeniem dla wszystkich.

Grodno liczy ponad 300 tys. mieszkańców, z tego 52 proc. stanowią Rosjanie. Polaków jest 60 tys. Ostatnia polska szkoła w Grodnie w czasach niezbyt odległych została zamknięta w roku 1948. Obecnie na Białorusi języka polskiego uczy się ok. 19 tys. dzieci w ok. 300 szkołach, gdzie polski wykładany jest jako przedmiot dodatkowy.

Odwiedzamy jedyną szkołę w Grodnie, w której podobnie jak w naszych polskich szkołach językiem wykładowym na wszystkich lekcjach jest język polski. Tę Polską Szkołę wybudowała „Wspólnota Polska". Jest nowa i okazała.Uczy się w niej w 23 klasach ponad 500 dzieci. Ma charakter placówki elitarnej - możliwość uczęszczania do niej jest dla miejscowych Polaków symbolem otwarcia na Polskę, co tu jest jednoznaczne z otwarciem na świat...

W Grodnie jesteśmy gośćmi Polskiej Macierzy Szkolnej, drugiej obok Związku Polaków na Białorusi organizacji polskiej. Uczestniczymy w konferencji „Twórczość Adama Mickiewicza w polskich szkołach za granicą".

W siedzibie Macierzy w Grodnie mieści się biblioteka, redakcja „Głosu znad Niemna" oraz sale lekcyjne. Przy Macierzy działa bowiem Polskie Liceum Społeczne. Nauka kosztuje tu miesięcznie równowartość 25 USD (co przy zarobkach kształtujących się tu w granicach 50 dolarów jest stawką bardzo wysoką). Mimo to do liceum uczęszcza ok. 500 uczniów.

Stopień znajomości języka polskiego wśród dzieci na Białorusi jest zróżnicowany. Tutejsze polskie szkoły zasilają obecnie kadry pedagogiczne po studiach w Polsce. Marzeniem Macierzy Polskiej na Białorusi jest wytworzenie zwartego systemu szkolnictwa polskiego - od przedszkoli po uczelnię wyższą.

W Grodnie zwiedzamy zamek, katedrę (dla miejscowych Polaków Kościół katolicki ma znaczenie zasadnicze, to on po ostatnich przemianach dziejowych był ostoją polskości i jest nią nadal w dużej mierze, bo „Polak to katolik").

Jest w Grodnie dom-muzeum, w którym mieszkała Eliza Orzeszkowa. Są niedaleko legendarne Bohatyrowicze. Stoimy nad grobem Jana i Cecylii. We wsi Bohatyrowicze, która jeszcze naprawdę istnieje, mieszką 14 osób, z tego 3 mężczyzn. Najmłodszy ma 62 lata, najstarszy ponad 90. Droga prowadzi wśród kołchozowych, trzeba przyznać zadbanych pól. Nędzne drewniane chatki. Proste kobiety mówią z nami piękną polszczyzną z lekkim kresowym akcentem: „Mamy krowy, konie, no młodzi wszyscy w mieście, my tu zostali sami starzy, ale oni przyjeżdżają i pomagają, inaczej myby nie poradzili... Emerytury mam 15 dolarów... My tu urodzone i przyzwyczajone do wszystkiego, gdyby przyszło mnie wyjechać, ja by nie mogła...". Wśród naszych rozmówczyń była Teresa Bohatyrowicz, z słynnych Bohatyrowiczów w linii prostej. Wrażenia, jakie wynieśliśmy z tej wsi, trudno przekazać, bo robi się nagle jakaś podniosła cisza - z zauroczenia, z szoku... I pierwsze słowa, które potem padają, to: „Powinniśmy tu uczyć się pokory... powinny tu być, chociaż na kilka dni, nasze dzieci i ci wszyscy tak często niezadowoleni z tego, co mają...".

Zwiedzamy grób powstańców styczniowych ukryty w lesie (symboliczny, bo rzeczywistej mogiły dotąd nie udało się znaleźć). Nagle wyłania się babcia: „Skąd wy, bo ja pilnuję tej mogiłki i ja muszę wiedzieć, kto tu chodzi". Język polski nad Niemnem. Takim samym mówi jej syn, poczęstowany pod nędzną chałupiną przez naszego kierowcę piwem, chyba widzi po raz pierwszy ten napój w puszce, pomagamy mu ją otworzyć...

Następny dzień spędzamy w Nowogródku. Nocleg mamy zapewniony w odbudowanym przez fundacje polskie, niemieckie i kanadyjskie domu sióstr nazaretanek. Miasteczko całe lśni nowością odremontowanych domów, jak poinformowali nas miejscowi - odremontowanych z okazji zapowiadanego przyjazdu prezydenta Łukaszenki, ten jednak nie przyjechał.

Zwiedzamy kościół dominikanów, przy którym była szkoła, do której chodził Mickiewicz. Dworek Mickiewiczów jest zrekonstruowany i zamieniony na muzeum. Są tu portrety rodziny, wieszcza, rękopisy, pierwsze wydania poezji. Meble nie są oryginałami, chociaż pochodzą z tej samej epoki. Jest oryginalny zegar w pokoju Mickiewicza.

▲ *Na spotkaniu w Domu Polskiej Macierzy Szkolnej w Grodnie.*

▼ *Kamień Adama i Maryli w Bolcienikach.*

Stajemy pod pomnikiem i na Kopcu Adama Mickiewicza. Ze wzgórza zamkowego patrzymy na kościół farny, gdzie był ochrzczony mały Adam. Potem w jego wnętrzu oglądamy z bliska kaplicę, gdzie został uratowany. ..... Ty, co gród zamkowy/ Nowogródzki ochraniasz z jego wiernym ludem/ Jak mnie dziecko do zdrowia przywróciłaś cudem..."

Z Nowogródka robimy wypad do Miry. Tu w kościele przy rynku, według opowieści Wojskiego z „Pana Tadeusza" ...pleban mirski zawiesił... wykopane olbrzymów żebra i piszczele... Zwiedzamy robiący duże wrażenie zamek mirski.

Nieświerz. Nad pięknym jeziorem i parkiem zamek. Od roku 1530 do roku 1939 był on główną siedzibą Radziwiłłów. Obecnie jest w nim sanatorium dla ofiar Czernobyla. Wnętrz nie można zwiedzać. W jednym z mocno zniszczonych okien wiszą suszące się małe okonie... Wykład przewodniczki o historii po rosyjsku nie wszystkim się podobał i to nie ze względu na język, lecz treść... Piękny kościół obok zamku w Nieświerzu oglądamy tylko częściowo, umówiony ksiądz nie stawił się, jego wnętrze z podziemnymi grobowcami pozostało dla nas tajemnicą.

Jeszcze zatrzymujemy się w miejscu urodzenia Mickiewicza, Zaosiu. Sam dom i część wioski to rekonstrukcja. Niechcący nasuwają się skojarzenia z dekoracją do filmu...

Nad wodami Świtezi stajemy wieczorem. Głazy z napisami po rosyjsku i z cytatami z dzieła Mickiewicza po polsku informują, o jakie to jezioro chodzi. Wieczór jest piękny, chociaż nie zobaczyliśmy dwóch księżyców...

W sobotę zwiedzamy Lidę - kościół i zamek, w którym w roku 1442 gościł król Władysław Jagiełło. W Lidzie działa od 11 lat pierwsze polskie stowarzyszenie na Białorusi - obecnie Towarzystwo Kultury Polskiej. Jest tu Dom Polski wybudowany przez „Wspólnotę Polską". Przy ul. Mickiewicza stoi pomnik z popiersiem poety.

Naszym przewodnikiem po Bieniakoniach i Bolcienikach jest poeta ludowy Michał Wołosiewicz. Niezwykła postać. Można powiedzieć, że jego życie to tworzenie poematów o miłości Adama i Maryli. W Bolcienikach zwiedzamy byłą posiadłość Putkamerów, z których to pochodził mąż Maryli Wereszczakówny. Towarzyszą nam umorusane miejscowe dzieci. Obdarowane czekoladą, ani myślą dzielić się z kolegami... Dotykamy oburącz (co ma dać miłość) głazu w lesie, przy którym spotykał się Adam z Marylą. Oglądamy kościół w Bieniakoniach i znajdujący się koło niego grób Maryli. Za kościołem olbrzymi cmentarz... dla trzydziestu wsi. Prawie wszystkie napisy na grobach są polskie! Według pana Michała Wołosiewicza żyje na tych terenach 82,5 proc. Polaków. Zauważam na wysokim betonowym krzyżu pod kościołem leciwego drewnianego Chrystusa.

Ostatnim miejscem, które zwiedzamy na Białorusi, jest szkoła w Bieniakoniach. Nasz program jest na tyle obszerny, że spóźniamy się dość znacznie. Odświętnie ubrane dzieci oczekują w napięciu „zacnych gości", czekają i te, które nie mają w sobotę nauki i przyszły specjalnie na tę okazję.

Nie ma u nas szkoły z wyposażeniem tak skromnym i w takim stanie. Do szkoły chodzi około 400 dzieci, z tego 130 uczy się języka polskiego. Do trzech kilometrów chodzą piechotą, reszta jest dowożona transportem kołchozów.

W szkolnym muzeum nauczyciele przygotowują ekspozycję poświęconą Mickiewiczowi. Dzieci przygotowały na naszą cześć koncert. Poprawny język polski z mniej lub bardziej wyczuwalnym akcentem kresowym.

Przedstawiciele naszych nauczycieli, Polskiego Centrum Pedagogicznego i Towarzystwa Nauczycieli Polskich przekazali dzieciom nasze szkolne pisemka, książki oraz słodycze.

Żegnamy Białoruś po polsku... Przed nami ślady Adama Mickiewicza, ślady polskie na Litwie, której granica jest niedaleko stąd.

FRANCISZEK BAŁON

▲ *Grupa nauczycieli zaolziańskich przed dworkiem Mickiewiczów w Nowogródku.* ***Zdjęcia: FRANCISZEK BAŁON***

Tekst to wyzwanie

Dokończenie ze str. 1

Wielu z wymienionych autorów poznałam. Różewicz zaprosił mnie w l. 50 do swojego mieszkania w Gliwicach, w Krakowie odwiedzałam Wisławę Szymborską, która zwykła mawiać o nas, że „Sto lat się znamy", poznałam Zbigniewa Herberta, Ewę Lipską... Oczywiście lepiej jest znać autora z autopsji. Ale nie wpływa to na sam proces tłumaczenia.

■ Czy literatura polska jest dobrze odbierana na rynku czeskim?

- To zależy od charakteru publikacji. Literatura poczytna autorstwa Sienkiewicza, Terleckiego czy Redlińskiego sprzedaje się dobrze. Pozostała ma swój krąg odbiorców.

■ W jakich nakładach wydawane są tłumaczenia literatury polskiej?

- Tu sprawa uległa pogorszeniu. Weźmy obydwie przetłumaczone przeze mnie pozycje Terleckiego. Były wydane w Klubie Czytelników oficyny „Odeon" w nakładzie po cca 70 tys. egzemplarzy. Teraz wszyscy się boją. Nikt nie jest pewny, jak zareaguje rynek. Polega się na dodrukach.

■ Czy w trakcie przekładu ujawnia się jakaś specyfika polszczyzny?

- Jeśli chodzi pani o kwestie formy albo języka, to mnie każde nowe tłumaczenie zachęca swoim stopniem trudności. Weźmy dla przykładu „Konopielkę", o której mówiono, że jest nieprzetłumaczalna. To specyficzna rzecz rozgrywająca się na wsi, gdzieś koło Białegostoku, tam, gdzie nie ma elektryczności, ludzie nie umieją czytać... Bohaterowie mówią gwarą - i ona to głównie przyciąga czytelnika. Cóż, ale w gwarach Republiki Czeskiej nie umiałam znaleźć odpowiadającej mowy. U nas nie ma takiego środowiska, jak w „Konopielce". Więc, musiałam tę gwarę wymyśleć. Tak, by czytelnik uwierzył, że to się dzieje właśnie na takiej wsi. Myślę, że się powiodło.

■ Czyli troszeczkę mistyfikacji?

- Tak. Albo przykładowo w poezji Szymborskiej. Są tam wymyślone przez nią nowe słowa. To bardzo pociąga tłumacza. To wspaniałe uczucie zmagać się z taką materią językową, jaką obmyśla Szymborska. Dla mnie tekst do przełożenia jest wezwaniem do pracy twórczej...

■ Ilu tłumaczy literatury polskiej zna pani w Republice Czeskiej?

- Niestety, odeszli ci doskonali, jak Erich Sojka, Jaroslav Symonides. Pracuje Helena Stachowa, Aneta Balajkowa i są młodzi - Dana Leherowa, Pavla Foglowa, Irena Krasnicka. Trzeba podkreślić, że to pokolenie tłumaczy jest bardzo dobrze przygotowane do zawodu.

■ Jednym słowem, nie jest to zalew, ale nie można twierdzić, że ich nie ma. Wracając do Krzyża Komandorskiego Orderu Zasługi RP. Z jakimi uczuciami odbiera Pani decyzję o jego przyznaniu?

- Mam wielką radość - chyba jak w przypadku każdego, kto doczeka się uznania swojej pracy. Myślami wracam do tych, którzy przygotowali mnie do mojego zawodu - prof. Mariana Szyjkowskiego, prof. Karola Krejči'ego i Izy Šaunowej.

Cóż dodać, jestem zachwycona polską literaturą. Cieszę się, że dane mi było tłumaczyć właśnie polską poezję i prozę.

Za rozmowę podziękowała

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

PLOTKI ✌

Gniazdka gwiazd

Gdzie wiją swoje gniazda gwiazdy? Czy przypominają wille marzeń czy raczej opancerzone bunkry? Okazuje się, że jedno i drugie.

▲ Dom **Claudii Schiffer** znajdujący się na Majorce odpowiada dokładnie temu opisowi. Dom został zaprojektowany do najdrobniejszego szczegółu przez Pedro Otzoup, najsłynniejszego w Los Angeles dekoratora wnętrz. Nowoczesny basen, siedem pokoi, pięć łazienek i... mur, który ma chronić piękną modelkę przed wścibskimi reporterami.

▲ **Roman Polański** i Emmanuelle Seigner natomiast nie spędzali w tym roku wakacji w swym cudnym domu na Ibizie. Para całe lato pracowała w Paryżu na planie filmu „Dziewiąte drzwi". Roman za kamerą, a jego piękna żona z drugiej strony z Johnym Deep.

▲ Aby być zaproszonym do posiadłości **Michaela Douglasa** trzeba nazywać się na „F", jak Ferguson Sarah, na „N" jak Nicholson Jack albo „W" jak Willis Bruce. Ponadto trzeba mieć stalowe nerwy, bo do willi można sę dostać jedynie helikopterem lub 4-kilometrowym kamienistym zboczem. Dom jest właściwie pałacem mauretańskim usytuowanym w gaju oliwnym, z basenem wyłożonym mozaiką. **(k)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

MASAŻ POBUDZA SPALANIE TKANKI TŁUSZCZOWEJ

PONĘTNE POŚLADKI

Jeszcze niedawno myślałyśmy, że ich kształt jest nam dany raz na zawsze. Dzisiaj - dzięki nowym metodom - możemy już poprawić naturę i pokusić się o nadanie naszym pośladkom pożądanego kształtu.

Nie namawiamy od razu do tak radykalnych zabiegów jak operacja plastyczna, ale wymodelować nasze ciało możemy w gabinecie odnowy biologicznej lub fizykoterapii.

Masaż

Dobrze wykonany pobudza mikrokrążenie i spalanie tkanki tłuszczowej. Aby przyniósł spodziewany efekt, powinien go jednak zrobić doświadczony fachowiec w gabinecie kosmetycznym, odnowy biologicznej lub fizykoterapii.

Klasyczny. Masażysta uciska skórę i tkankę podskórną wnętrzem dłoni lub palcami, ugniatając ciało jak ciasto. Skóra uchwycona między kciukiem a resztą palców jest przewałkowywana, co powoduje „rozkruszenie" grudek tłuszczowych. Zabieg poprawia wygląd skóry gąbczastej i źle ukrwionej. Dobre efekty daje stosowanie masażu klasycznego w miejscach, gdzie mamy cellulitis.

Elektromasaż. Urządzenie do masażu jest podłączone do komputera, który ustala odpowiedni rytm i siłę bodźca elektrycznego. Prąd o małej częstotliwości powoduje lekkie skurcze mięśni, poprawia ich ukrwienie i zwiększa sprężystość.

Masujące łóżko. W gabinecie znajduje się przeważnie sześć takich urządzeń i na każdym trzeba spędzić ok. 10 minut. Każde bowiem spełnia inne zadanie. Jedno modeluje łydki, inne uda, jeszcze inne talię. Do łóżka masującego pośladki przymocowane są dwie poduchy. Po położeniu się, jedna przyciska nam brzuch, a druga masuje każdy pośladek oddzielnie. Pacjentka w tym czasie naprzemiennie napina i rozluźnia mięśnie. Masaż jest intensywny, ale nie męczy.

Bicze wodne. Masaż ten przeprowadza się w specjalnej wannie. Ciało masowane jest silnymi strumieniami wody o zmiennej temperaturze. Dzięki niemu poprawia się krążenie, a organizm oczyszczony zostaje z toksyn.

Izometryczny. Ten masaż wykonuje się przy napiętych mięśniach, dlatego jest bolesny. Masażysta rozciera je długo i silnie, przyspieszając spalanie tkanki tłuszczowej.

Pielęgnacyjne kosmetyki

Wpływają one na poprawę ukrwienia skóry, dzięki czemu przyspiesza się metabolizm komórkowy i przemiana tłuszczów. Pod ich wpływem skóra sta-

je się bardziej jędrna i napięta, a nadmiar tkanki tłuszczowej jest mniej widoczny. Efekty te są jednak zauważalne dopiero po kilkutygodniowym systematycznym stosowaniu preparatów. Coraz więcej firm kosmetycznych ma obecnie w swojej ofercie kosmetyki o takim właśnie działaniu.

Elancyl - Minceur Intensiv. Krem zawiera naturalne substancje stymulujące aktywność komórkową i redukcję grudek tłuszczowych. Wzmacnia i uelastycznia tkanki, niszczy wolne rodniki.

Oriflame Body Slender Gel - kremożel zawierający wyciąg z alg morskich. Ułatwia resorbcję tłuszczu w miejscach dotkniętych cellulitisem.

Dior - Svelte Concentre Minceur - preparat składa się z czterech wyciągów roślinnych: dwa z nich ograniczają powstawanie komórek tłuszczowych, pozostałe dwa pobudzają krążenie komórkowe, ułatwiając wydalanie toksyn i wody.

Kontur Dax Cosmetics - zawiera substancje ułatwiające usuwanie z organizmu toksyn. Redukuje tkankę, ujędrnia i wygładza.

Ćwiczenia

● Połóż się na lewym boku. Prawą nogę ugnij w kolanie. Lewą podnoś do góry 10 razy. Następnie zmień pozycję i to samo zrób z prawą nogą.

● Połóż się na lewym boku. Wyprostowaną prawą nogę unoś do 10 razy. Powtórz ćwiczenie 10 razy, następnie zmień pozycję.

● Stań prosto i podnieś ręce do góry. Skacz wysoko jak tylko potrafisz. Ćwiczenie powtórz 20 razy. **(D.R.)**

SKRZYWIONY KRĘGOSŁUP TO TAKŻE KRZYWE ŁOPATKI

Choroba ławki szkolnej

Siedzenie na podwiniętej nodze, noszenie tornistra na jednym ramieniu, plecy wygięte w pałąk, brak ruchu - to główne powody, dla których dużo dzieci w wieku szkolnym ma skrzywiony kręgosłup.

Pierwsze objawy skoliozy (bocznego skrzywienia kręgosłupa) pojawiają się zwykle w okresie gwałtownego wzrostu, tj. w wieku od 5 do 8 lat i w okresie pokwitania, tj. od 11 do 13 roku życia, gdy mięśnie „nie nadążają" za rozwojem kośćca. Nie zauważone i nie korygowane wady postawy mogą prowadzić do przesunięcia, a nawet deformacji kręgów. To zaś oznacza zniekształcenie klatki piersiowej. Nie chodzi tylko o wrażenie estetyczne. Groźnym skutkiem bywają zaburzenia pracy układu oddechowego i krążenia, a w starszym wieku nerwobóle i niedowład kończyn.

Sprawdzajmy postawę

Co jakiś czas trzeba skontrolować postawę dziecka, zwracając uwagę na to, czy zachowana jest zasada symetrii:

- wcięcie w talii powinno być z obu stron jednakowe i na tym samym poziomie,

- łopatki muszą znajdować się na tej samej wysokości, a ich dolne krawędzie powinny jednakowo odstawać od klatki piersiowej,

- „paciorki" kręgosłupa, od podstawy czaszki aż do szpary między pośladkami, powinny tworzyć linię prostą.

Ważna jest profilaktyka

Niewielkie i w porę stwierdzone takie nieprawidłowości w postawie dziecka można skutecznie skorygować gimnastyką - zawsze jednak zestaw ćwiczeń powinien być opracowany przez lekarza, przede wszystkim jednak trzeba wyrobić w dziecku nawyk zachowywania prawidłowej postawy przy siedzeniu i staniu oraz koniecznie pamiętać o przestrzeganiu kilku zasad, a mianowicie:

- dziecku nie wolno dźwigać ciężarów w jednym ręku,

- spędzać zbyt wiele czasu w pozycji siedzącej. **(NAJ)**

RADA

Noże do serów

Są czynności, które wykonujemy codziennie. Przy nich traci się, lub odwrotnie, zaoszczędza najwięcej czasu. Dlatego tak ważne są ułatwienia i usprawnienia owych czynności.

Do czynności kłopotliwych należy krajanie żółtych serów. Owszem, ser da się ukroić zwykłym nożem, ale specjalne noże do krajania serów mogą właśnie ułatwić i usprawnić tę czynność, a poza tym pozwalają bardziej ekonomicznie gospodarować serem, jeżeli każdy z domowników kroi tyle sera, ile mu potrzeba, dzięki czemu ser nie obsycha. Nie wszyscy bowiem wiedzą, że po 30-40 minutach ukrojony ser traci świeżość, a przede wszystkim traci na smaku.

Na zdjęciu prezentujemy kilka rodzajów noży do serów. Polecamy zwłaszcza nóż do robienia wiórków serowych. Takie wiórki robi się nie tylko do różnego rodzaju zapiekanek. Również nasi milusińscy chętniej zjadają kanapeczki posypane wiórkami serowymi, a nie po prostu obłożone serem.

Jeżeli któryś z domowników jest leworęczny, polecamy nóż ze "struną", umożliwiający krojenie sera w obu kierunkach.

Nie polecamy natomiast noży łopatkowych, bardzo efektownych, z bajecznie kolorowymi trzonkami. Niestety, bardzo często łopatkowe noże mają ostrza wykonane z nieodpowiedniej stali, skutkiem czego łamią się albo zbyt szybko tępią. Poza tym, posługiwanie się taką „łopatką" wymaga niemałej wprawy. Jeżeli nam jej brakuje, kroi się „faliste" plasterki, a także o skaleczenie nie trudno. **(bh)**

Z PATELNI I GARÓW KUCHMISTRZA JANUSZA (35)

Sałatka z krewetek

(przepis na 4 porcje)

Składniki: 25 dag krewetek, 10 dag mandarynek z kompotu bez soku, 0,5 dcl soku z kompotu, 10 dag sosu tatarskiego, 0,5 dcl kwaśnej śmietany, sok z 1/2 cytryny. Sól, sos worcester do smaku. Zielona sałata, cytryna i pomarańcza do dekoracji.

Krewetki wrzucić do posolonego wrzątku, chwilę gotować, scedzić i osączyć.

Sos tatarski, kwaśną śmietanę i sok z kompotu wymieszamy razem, doprawimy solą, sokiem z cytryny i sosem worcester do smaku. Wmieszamy mandarynki i krewetki.

Podajemy w kieliszkach do szampana wyłożonych liśćmi sałaty i dekorujemy plasterkami pomarańczy i cytryny. Podajemy z białym pieczywem.

JANUSZ KRZYWOŃ

KRZYŻÓWKA

Poziomo:

A. Robotnicy tekstylni we Florencji w XIV wieku - płat wosku z miodem - taśma, wstążka. **B.** Virtuti militari - kolor w kartach - imię Wawrosza - akcent w poezji starożytnej. **C.** Prąd polityczno-społeczny w Chinach - niedowiarek - imię Przybory. **D.** Motocykl produkcji japońskiej - przyrząd, urządzenie. **E.** Półwysep na Ukrainie - aktor brytyjski (Michael). **F.** Kłamca, blagier - obchodzi imieniny 18 IX. **G.** Administracja - uroczyste pieśni religijne. **H.** Angielski historyk (John, 1744-1806) - stan w Wenezueli. **I.** Miejsce bezpiecznego pobytu - wezwanie lub zbiórka. **J.** Starożytne naczynie gliniane - miasto w europejskiej części Rosji nad rzeką Oster. **K.** Kajuta - imię żeńskie - opiekunka dziecka. **L.** Rodzina słynnych lutników w Cremonie - miasto w Niemczech nad Soławą - 1/100 dolara - oddział żołnierzy ubezpieczających wojsko na postoju. **M.** Zasięg działania - waga ponad normę - ssak drapieżny.

Pionowo:

1. Najgłębsze jezioro w Alpach - Łódzkie Zjednoczenie Budownictwa - pojedyncza sztuka. **2.** „Gniew" po łacinie - ... poszły w las - mniszka buddyjska w Japonii. **3.** Imię męskie - papuga - starożytne liczydło. **4.** Tytuł poematu Hermana Gortera - lewy dopływ Bugu - metal z rodziny skandowców. **5.** Przygotowywanie. **6.** Napisał powieść „Winnetou" - imię Sumac. **7.** Liczba rzymska 3000 - germański i skandynawski duszek. **8.** Miasto z krzywą wieżą - znak, wróżba, przepowiednia. **9.** Brat Czecha i Rusa - uszkodzenie ciała. **10.** Plac dookoła świątyni - miasto w Rumunii nad Maruszą. **12.** Ojciec - skalisty przylądek na Półwyspie Iberyjskim. **13.** Uwolnił Teby od Sfinksa - książę nowogrodzki i kijowski. **14.** Biblijny niegodziwiec - stolica Jemenu. **15.** Drapieżnik z rodziny kotów - nasyp jako szaniec obronny. **16.** Mityczny cesarz Chin - mężczyzna. **17.** Współzałożyciel Towarzystwa Filomatów (Onufry, 1793-1863). **18.** 4047 m kw. - najszybszy sposób pływania - Cyganka z opery „Manru" Paderewskiego. **19.** Kotlet, zraz - lewy dopływ Renu we Francji i Austrii - drogowy lub zapytania. **20.** Ojciec chrzestny - jedno z imion Baczyńskiego - imię żeńskie (5 V). **21.** Samochód dostawczy produkcji koreańskiej - słowiańskie bóstwo opisane przez Jana Długosza jako odpowiednik Plutona - węgierski reżyser filmowy (István, anagram wyrazu ALGA).

Wyrazy trudne: **CIOMPI, ILL, JAO, MEI, NYA, RAKA, ROCA, ZULIA.**

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki dadzą litery w następujących kratkach: F-3, M-8, C-3, L-14, B-8, J-6, C-16, B-4, G-17, A-12, L-4, E-6, G-19, B-18, I-8, J-17, D-17, L-13, B-3, I-6, H-5, J-13, A-8, B-20, A-19, G-4, L-17, C-5, M-18, H-19, K-16, D-5, F-2, M-10, E-15, A-17, L-5, J-14, H-17, G-5, C-9, G-21, M-13, K-12, F-18, L-18, C-19, A-1, M-17, I-2, H-15, K-20, F-15, L-12, K-4, B-9, L-7, C-10, M-6, C-12, K-19, H-20, K-1, A-2, D-7.

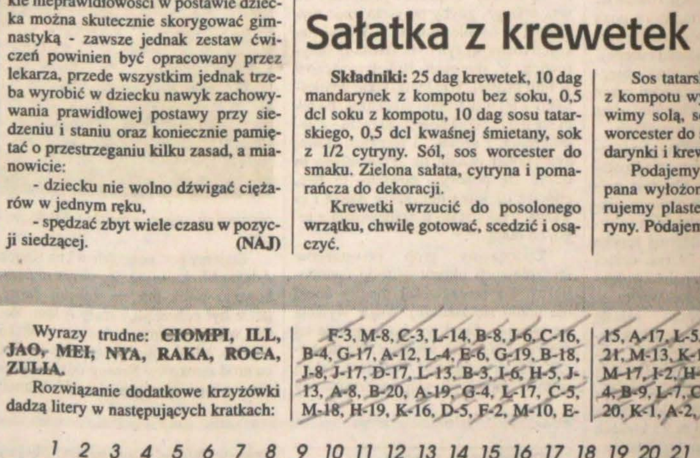

ANONIM JEST TYLKO WTEDY DOPUSZCZALNY GDY PISZĄCY

Opracował
JÓZEF TADRAŁA

Jeden spośród Czytelników, którzy prześlą pod adresem redakcji rozwiązanie dodatkowe krzyżówki, otrzyma nagrodę książkową. Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem 28 października br.

Prawidłowe rozwiązanie krzyżówek z nr. 109 „GL" z dnia 12. 9. oraz nr. 118 „GL" z dnia 3. 10. 1998.

„Po pazurach poznajemy lwa".

„Bez ludzi i raj się znudzi".

Nagrody książkowe wylosowali: **Zofia Kołdoń** z Bystrzycy oraz **Zbyszek Lajczyk** ze Stonawy. Gratulujemy!

Dnia 18. 10. obchodzi swój zacny jubileusz 70. urodzin nasza Kochana Żona, Matka, Teściowa i Babcia

pani MARIA WOJOCZEK

z Trzanowic. Żyj nam długo, żyj nam zdrowo, żyj szczęśliwie do stu lat. Tego wszystkiego i błogosławieństwa Bożego życzą mąż, syn, synowa, wnuki Andrzej, Marek, Ewa posyłają starce słodkie „pusy". C52/123

„Niech żyje nam, niech żyje nam
Niech żyje długie lata,
Niech Anioł Stróż, ze złotych róż
Ci wieniec pomyślności splata..."

Z okazji 70. urodzin

pani MARII WOJOCZEK

z Trzanowic, zasłużonej działaczce MK PZKO, przewodniczącej Klubu Kobiet serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pogody ducha życzy Zarząd MK PZKO Trzanowice. C52/124

Dnia 16. 10. 1998 obchodziła swój zacny jubileusz

pani WANDA KOŁATKOWA

ze Stonawy. Z tej okazji **serdeczne** życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności oraz wielu pogodnych **chwil** w gronie rodzinnym życzy **córka Renata**, wnuki Radek i Agatka. C54/213

Dnia 19. 10. mija 30. rocznica śmierci Drogiego i Nieodżałowanego

śp. FRANCISZKA CHWAJOLA

z Orłowej-Lutyni. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. C54/212

Dnia 19. 10. 1998 mija 30. rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca i Dziadka

śp. KAROLA CIEŃCIAŁY

dyrektora szkoły w Trzyńcu-Kanadzie i Osówkach. Prosimy znajomych, by razem z nami poświęcili Mu chwilę wspomnień. Córki Lusia i Janka z rodzinami. C52/128

„Niech Ci szumią białe brzozy,
płacze czasem jarzębina
i skowronek niech Ci śpiewa,
bo świat często zapomina".

Dnia 18. 10. 1998 mija pierwsza rocznica zgonu

śp. GUSTAWA RASZKI

z Wędryni. Wspominają żona i synowie z rodzinami. AD-204

kronika rodzinna

Dnia 21. 10. 1998 obchodziłaby swoje 70. urodziny nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

śp. ZOFIA KLUZ

z Boconowic. O modlitwę i chwilę wspomnień proszą córka i syn z rodzinami. C52/127

Dnia 19. 10. 1998 przypomnimy sobie 20. rocznicę śmierci

śp. JANA RUSNOKA

z Nawsia nr 270 (Dom PZKO). Zaś 4. 9. 1998 minęła 16. rocznica śmierci Jego Żony

śp. ANNY RUSNOK

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. OL-145

Dnia 18. 10. 1998 mija dziesiąta rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. SYLWESTRA SITTKA

ze Stonawy. Ze smutkiem w sercu wspominają najbliżsi. C54/216

„Wszystkich Was kochałem, dla Was tylko żyłam,
chciałam jeszcze zostać, lecz było mi sądzone
z wami na zawsze się rozstać".

Dnia 17. 10. 1998 mija pierwsza smutna rocznica śmierci Ukochanej Żony, Matki, Teściowej, Babci, Siostry, Szwagierki i Cioci

śp. ANIELI SŁOWIKOWEJ

z Darkowa. Wszystkich, którzy znali Jej dobre serce, o chwilę cichych wspomnień prosi mąż i syn z rodziną. C54/207

Dnia 19. 10. 1998 mija 9 lat od śmierci naszej Nieodżałowanej

śp. ADOLFINY SZELIGOWEJ

z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień prosi mąż, córka i syn z rodzinami. AD-200

Dziękujemy serdecznie wszystkim krewnym, przyjaciołom, sąsiadom, kolegom i znajomym za okazane nam wyrazy współczucia, kwiaty i liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. ANDRZEJA KUBISZA

z Gnojnika. Dziękujemy pastorowi Bogusławowi Kokotkowi za odprawienie nabożeństwa żałobnego. Dziękujemy tym, którzy pożegnali słowem Zmarłego. W smutku pogrążona rodzina. B-176

kina

ORŁOWA - Wszechświat: Czarodziejski miecz (17, 18, 19, godz. 16.00), Godzila (17, 18, 19, godz. 17.30, 20.00), **KARWINA - Reflex**: Grzeszne boogie (17, 18, 19, godz. 17.00, 20.00), **Centrum**: Nędznicy (17, 18, 19, godz. 17.45, 20.00), Szmankocie, babciu, czaruj! (17, 18, godz. 15.30), Krecik i telefon (18, godz. 14.00), **Ex**: Wesele na odwrót (17, 18, godz. 19.00), **HAWIERZÓW - Świt**: Ratujcie żołnierza Ryana (17, 18, 19, godz. 17.45, 20.30), Król dżungli (17, 18, godz. 15.30), **Centrum**: Jumanji (17, 18, 19, godz. 15.30), Czas długów (17, 18, 19, godz. 17.45, 20.00), Odyssea (17, godz. 14.00), **CZ. CIESZYN - Central**: Uwaga na Harry'ego! (18, godz. 16.15, 18.30), **TRZYNIEC - Kosmos**: Akta X (17, 18, godz. 17.30, 20.00).

programy MOK

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

▲ **Sala wystaw w Orłowej, Stary Rynek 74**: - Wystawa „Okruchy z historii Orłowej". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 9-13.

MDK KARWINA - sala wystaw im. J. Mánesa: do 30. 10. trwa wystawa „2+1+2" (twórczość Jitki Gfeškowej, Dity Maruscákowej, Jaroslavy Rybowej, Romany i Waltera Taszków). Czynna: po-pt: 9-17.

GALERIA „STRYCH" CZ. CIESZYN, ul. Strzelnicza: do 23. 10. trwa wystawa „VY 3" - twórczość Katariny Szanyiowej-Hudečkowej, Aleša Hudečka, Jaroslava Koleška. Wystawa otwarta w dni robocze 8-16.

co, gdzie, kiedy

KARWINA - Na Jesienne Spotkanie w sobotę 17. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO we Frysztacie zaprasza Związek Przyjaźni Czesko-Słowacko-Polskiej. Po programie kulturalnym przedstawi się ze swą książką opowiadań gwarowych „Jedyn dziyń kóminiorzym" Erich Motloch ze Stonawy.

▲ Klub Młodych zaprasza na dyskotekę w sobotę 24. 10. o godz. 19.00 do Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie w środę 21. 10. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

DĄBROWA - MK PZKO zaprasza na świetlicę jesienną w sobotę 17.10. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie „Zwyczaje ludowe Śląska Cieszyńskiego", które przypomni p. Jan Szymik, oraz smażenie „stryków".

TRZYNIEC- PZŚ „Hutnik" zaprasza w sobotę 17. 10. o godz. 19.00 do Domu Kultury „Trisia" w Trzyńcu na „Uroczysty koncert". Gościnnie wystąpi Zespół Śpiewaczo Muzyczny „Przyjaźń" z Karwiny (chór, orkiestra, soliści Adelajda Szymik i Władysław Czepiec - melodie operowe, operetkowe, muzicalowe i popularne). Bilety (40 Kč i 20 Kč dla emerytów i studentów) nabyć można w kasie Domu Kultury „Trisia".

KOŃSKA - Klub Seniora zaprasza na pogawędkę z p. Oszeldów z Cieszyna nt „Żyjmy dłużej..." Spotkamy się w czwartek 22. 10. o godz. 16.30 w stołówce szkolnej na Podlesiu.

BACZNOŚĆ SENIORZY HPC! - Złaz członków Kręgu Seniora Zaolzie odbędzie się dnia 23. 10. o godz. 14.00 w świetlicy PZKO Trzyniec - Stare Miasto, ul. 1 Maja (naprzeciw policji).

UWAGA NAUCZYCIELE! - Przypominamy, że „Impreza Jesienna" TNP odbędzie się w sobotę 24. 10. w Domu PZKO w Lesznej Dolnej. Można skorzystać ze specjalnego autobusu, który będzie do dyspozycji uczestników na dworcu kolejowym w Trzyńcu o godz. 14.30. Impreza jest dla wszystkich wcześniej zgłoszonych. W programie występy najlepszych artystów Zaolzia, degustacja potraw i napojów. Do tańca przygrywa orkiestra p. Wiesława Farany.

kupno

KUPIĘ starą lalkę dziecięcą z głową z porcelany albo z innego materiału, pluszowe niedźwiadki, blaszane zabawki, emailowane szyldy reklamowe. Przyjadę. P. Šebor, Palacha 194, 290 01 Poděbrady, tel.:0602374701. B-121

WIZY TURYSTYCZNE DO USA, BILETY LOTNICZE I WCZASY - CAŁY ŚWIAT, WYCIECZKI WG ŻYCZENIA GRUP. 9 LAT PRAKTYKI.

BT TONITOUR Czeski Cieszyn, Bezručova 36
tel.: 0659/711 802, fax.: 0659/711 596. Fa 98 043

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

Pierwsze na wyjeździe...

Po trzech wyjazdowych porażkach i jednym remisie (w Rosicach) zapisali wreszcie hokeiści Hawierzowa pierwsze zwycięstwo na obcej tafli - w Kralupach nad Wełtawą, co pozwoliło im utrzymać kontakt punktowy z drużynami wyrównanego środka tabeli. Nasze II-ligowe zespoły też grały na wyjeździe, uzyskując wyniki zgodne z oczekiwaniami. Orłowianie, po trzeciej wygranej (również pierwszej na obcym terenie), awansowali już do górnej połowy tabeli.

○ **I LIGA: KRALUPY - HAWIERZÓW 1:3 (0:1, 0:2, 1:0).** Goście przedstawili się z dwoma nowymi twarzami: bramkarzem Hamrlą (Trvaj jest obecnie bramkarzem nr 1 w Witkowicach, zaś Kratochvil zachorował) i napastnikiem Pavelkiem (z Witkowic). Obaj gracze w stu procentach spełnili oczekiwania, walnie przyczyniając się do sukcesu. Już pierwsze minuty zasygnalizowały, że goście nie zamierzają zostawić punktów Kauczukowi. Wyczuli oni niepewność poważnie osłabionych gospodarzy (choroby, kontuzje), uzyskując przewagę w polu; niemniej nadzieje kończyły się na bramkarzu Málku. Od 5. minuty grali wszakże gospodarze przez 5 minut z przewagą 1 zawodnika (Seman za faul przy bandzie otrzymał również karę meczu), lecz obrona HCH na czele z Hamrlą nie dała gospodarzom szansy. Jak należy wykorzystać przewagę liczebną, pokazał na 9 sekund przed końcem tercji **Pavelek**, strzelając (z podania Zátopka) bramkę „do szatni" - 0:1. W 4. min. 2. części podwyższył **Kelner** (w asyście Sedláka) na 0:2. Kontry miejscowych likwidował Hamrla. Na początku 37. min. ponownie **Pavelek** (z pod. Kostelňáka) poprawił na 0:3. W III tercji hawierzowianie poniekąd zwolnili obroty, ale po utracie gola (44. Holšan) znów zaczęli panować nad sytuacją. - Zasłużone zwycięstwo powinno im dodać większej pewności siebie. Kary: 4 - 6, wykorzystanie 0:1; w. 650/s. Poruba. (ms) **Beroun - Znojmo 3:1,** Liberec - Brno 3:5... **Po 10. kol.:** 1. Znojmo 15, 2. Beroun 14, 3. Rosice 13,... 11. Kralupy (8) 9, **12. Hawierzów** i 13. Brno po 8, 14. H. Brod 1 pkt. **Dziś** następne mecze.

○ **II LIGA: Koprzywnica - Orłowa 2:7 (0:2, 1:3, 1:2).** Bardzo dobrze grający hokeiści HCO nie dali drużynie z najniższych pięter tabeli żadnej szansy. **Brylował I napad: Dvořák (1 gol)-Šebek (3)-P. Balajka (1);** pozostałe strzelili **Viteček i Gřegoř.** Najwięcej asyst mieli Dvořák i Petr Balajka - po 3. Wyróżnił się bramkarz Potyš (28 udanych interwencji). -jk-

N. Jiczyn - Karwina 6:2 (3:0, 0:2, 3:0). Faworyzowanym „kapelusznikom", walczącym o miejsce u góry, potrzebne było zwycięstwo dla otrząśnięcia się z wysokiej porażki 2:8 z Porubą, i to im się udało. Przyjezdni w II tercji ożywili nadzieje, obniżając na 2:3 ze strzałów **Gergeli** (obrońca) i **Hermanna.** W III części również nawiązali oni dość wyrównaną walkę, tracąc 4. gola dopiero w 50., a pozostałe dwa - w 59. minucie. To już ich 4. przegrana, w tym trzecia na wyjeździe. Gole dla Nowego Jiczyna: Doboš, Černý, Handl, Macháček, Badal (były karwiniak) i Forch. (ef)

Szumperk - Y. Brno 8:2, Poruba - F-M 3:3, Szternberk - Uniczów 4:2 itd. **Po 8. kol.:** 1. Szumperk (2) i 2. N. Jiczyn (3) po 13, 3. Poruba (1) 12, 4. R. Brno 9,... **6. Orłowa** (8) 8, 11. Żdiar 5, **12. Karwina** i 13. Koprzywnica po 4, 14. Uniczów 2 pkt. **Jutro** oba nasze zespoły grają u siebie. (Opr. EF)

NASZA OFERTA

○ **HOKEJ: TRZYNIEC - WITKOWICE.** Pierwszy rewanżowy mecz ekstraligi - jutro o godz. 17. Inauguracyjne spotkanie w Ostrawie wygrał Trzyniec 4:3. **I LIGA:** Hawierzów - Trzebicz (już dziś o godz. 17). **II LIGA: Orłowa - Szternberk i Karwina - Poruba** (jutro o 17). **I LIGA KOBIET: Kangaroos Karwina - Wsecin** (jutro o 14).

○ **TENIS STOŁOWY: B. Hawierzów - Topolczany** (dziś o 15) i **Nitra** (jutro o 10) w kolejnych meczach superligi pań. W zespole Plastiki N. występuje do niedawna jeszcze hawierzowianka I. Weberowa. **Mężczyźni Banika** grają w Cegled i w Budapeszcie. **Hawierzowska młodzież** walczy dziś w turniejach punktowanych w Hluku, Pradze i Tisznowie. (jh)

○ **PIŁKA RĘCZNA: OSTRAWA - KARWINA.** Ekstraliga mężczyzn - dziś o godz. 17. **II liga kobiet:** Kovona - Wielkie Międzyrzecze (dziś o 10); **II liga m.:** Karwina B - Sokolnice (jutro o 10.30).

○ **SIATKÓWKA: Stonawa - Posztorna** (I liga m. - dziś o 17). -v-

○ **HOKEJBALL - liga mor.-śląska: Cyřík Karwina** - Slawiczyn (jutro o 10.30 na boisku szk. przemysłowej) i **Bulldogs Ołomuniec (godz. 13). Kings Band K.** gra w odwrotnej kolejności; **HBC Trzyniec** - Fl. Ołomuniec (dziś o 9.30 przy SP Masaryka) i HBC Ołomuniec (14.00). (r)

○ **ŚLIZGAWKA. HAWIERZÓW: niedziela** godz. 13.30-15.10 i 16.00-17.40. **ORŁOWA: wtorek** 8.30-9.30.

○ **ATRAKCYJNY MECZ HOKEJOWY** rozegrany zostanie dziś o godz. 19.30 w Karwinie. Miejscowa „stara gwardia" (Hellax Team) zmierzy się z drużyną HC Stars, złożoną z praskich aktorów i piosenkarzy (M. Dejdar, K. Štp, J. Rosák, J. Laufer, D. Hůlka, A. Náhlovský, K. Střihavka, J. Čenský i inni). Wstępne - 60 Kč (dzieci w towarzystwie rodziców bezpłatnie). (F)

▲ **NAGRODY 42. SPORTKI:** I - 7 051 118 Kč (1), II - 86 211 Kč (5), III - 10 996 Kč (56), IV - 491 Kč (2506), V - 60 Kč (43 917). **SZANSA:** II - 431 057 Kč (1), III - 20 526 Kč (30), IV - 682 Kč (1804), V - 70 Kč (37 382).

CO SŁYCHAĆ W REGIONIE

● **EKSTRALIGOWI piłkarze ręczni HCB Karwina,** po efektownej wygranej z praską Duklą (27:19), wyszli w tabeli po 6. kolejce z 6. na 4. miejsce (8 pkt.) i lepszym bilansem bramek (159:123) wyprzedzają Zubrzi (165:143). Bez strat prowadzi Pilzno (12 pkt.).

● **NA PODSTAWIE protestu** tenisistów stołowych francuskiego Montpellier TT, drużyna Banika Hawierzów przegrała spotkanie 1. rundy Pucharu ETTU walkowerem (na stołach wygrała 4:1). Gospodarze bowiem późno wystosowali zaproszenie do swych rywali i ci nie mieli już ponoć czasu na załatwienie wizy dla swego najlepszego gracza - Chińczyka Yang Mina... (JH)

● **HOKEISTKI HC KANGAROOS Karwina,** pod kierunkiem trenera Petra Ševčika, rozpoczęły swój 7. sezon w I lidze. W inauguracyjnym spotkaniu grupy wschodniej uległy one na wyjeździe drużynie Ołomuńca 4:8. Jutro zmierzą się u siebie ze Wsecinem. Pozostałe rywalki: Pardubice, Brno i Opawa. (r)

● **W II LIDZE PIŁKARZY RĘCZNYCH** HCB Karwina B zremisowała u siebie ze Zlinem 24:24 i wygrała w Zubrzi 29:27, awansując z 4. na 3. miejsce (7 pkt.) przed swego rywala (6 p.). **II liga pań:** Kovona - Jiczyn 15:19 i Hradec Kr. - Kovona 11:17 (karwinianki figurują na 5. miejscu). **III LIGA mężczyzn: Trzyniec** przegrał z Lesaną w Zubrzi 15:31 i w Przerowie 18:21 oraz pokonał u siebie Drożdin 27:18. Po 7. kol. zajmuje on 7. pozycję wśród 12 drużyn ze stratą 4 pkt. do prowadzącego Szumperka. (hr)

● **NIEUDANIE wystartowali do nowego sezonu** II-ligowi tenisiści stołowi HT Trzyniec. W Nowej Wsi przegrali 7:10, a na własnych stołach ulegli oni zespołom Wsecina i Hluku po 5:10... (jh)

Przegrana FCK

■ **SLAVIA PRAGA - FC KARWINA 1:0 (1:0).** Spotkanie 9. kolejki I Gambrinus Ligi w piłce nożnej rozegrano awansem już wczoraj z uwagi na czekający stołeczną drużynę mecz 2. rundy Pucharu UEFA z włoską Bolonią (wtorek). Faworytem była oczywiście Slavia (pogromczyni Schalke); goście nie mieli więc nic do stracenia i - jako beniaminek - mogli (i pragnęli) sprawić tylko niespodziankę. Niestety, nie udało się. Poziom meczu - kiepski. Gola strzelił w 34. min. Vágner.

Sędziował Beneš, który wykluczył gościom w 26. min. Kotrysa i w 83. min. R. Šuláka. Widzów: 3623. **Nast. spotkanie - 25 bm.: Karwina - Teplice** (przodownik tabeli). (f)

Jedenasta kolejka piłkarska

II LIGA - dziś o godz. 16.30: Cz. Budziejowice - Trzyniec. **DYWIZJA - dziś o 15.30:** Nowy Jiczyn - FC Karwina B. **Jutro o 15.30:** Krawarze - Bystrzyca i R. Olbrachcice - Muglinów. (msgs)

MISTRZOSTWA ŚŻF - dziś o 10.15: HD Bogumin - Skrzeczoń; **godz. 15.30:** Swinów - Dziećmorowice, Rożnów - L. Piotrowice. **Jutro o 15.30:** Szczepankowice - Jäkl itd. **IA KLASA - dziś o 15.30:** Sl. Orłowa - ČSAD Hawierzów (na „Zofince"), Pietwałd na M. - Wędrynia, Cz. Cieszyn - Frydlant. **Jutro o 15.30:** Oldrzyszów - Pietwałd, Lichnów - Jabłonków (w Koprzywnicy) itd. **IB KLASA - dziś o 15.30:** Żuków G. - Wierzniowice, Oldrzychowice - Niebory (na Borku), Datynie D. - Stonawa, Wojkowice - Sedliszcze, Śmiłowice - Piosek i Zabłocie - Lutynia D. (na żużl. boisku HDB). **Jutro o 15.30:** HD Bogumin B - Dąbrowa (w Wierzbicy). -n-

MISTRZOSTWA POWIATU F-M - dziś o godz. 15.30: Wacławowice - Starzycz, Rzepiszcze - Nydek i Kuńczyce - Szonów. **Jutro o 15.30:** Milików - Gródek, Noszowice - Czeladna, Gnojnik - Palkowice i S. Mosty - Raszkowice. **ROZGRYWKI POWIATOWE - dziś o 15.30:** Lhotka - Dobracice (w Prżnie) i Luczina - Rzepiszcze B. **Jutro o 15.30:** Raszkowice B - Śmiłowice B, B. Mosty - Domasłowice i Bukowiec - Toszonowice. **Pauzują:** Frydlant B i Chlebowice. (mj)

MISTRZOSTWA POW. KARWIŃSKIEGO - dziś o godz. 15.30: SKF Hawierzów - Darków, B. Rychwałd - Sucha G., V. Bogumin - Sl. Orłowa B, Sj Rychwałd - Sn Orłowa i Cierliko - Sn Hawierzów. **Jutro o 15.30:** I. Piotrowice - Sibica. (Js)

GŁOS LUDU GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

◆ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ◆ W wydawnictwie „Otza", ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Bifko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami 6607/249, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252 ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretarka automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze „Contact" przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportuje SmNS, a.s., Ostrawa ◆ Skład komputerowy „Głos Ludu" Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ◆ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 17 PAŹDZIERNIKA

■ TC 1:

5.00 Magazyn rolniczy
5.20 Klub Seniora
5.50 O zdrowiu (magazyn)
6.05 Poradnik obywatelski
6.25 Europa dziś
7.00 „21"
7.30 Sezamie, otwórz się II
8.00 Poranek
8.05 Niechaj świat zawojują mali
8.15 Wiadomostki ze świata
8.30 Hip, hap, hop (teleturniej)
9.05 Pomagajmy sobie
9.15 Wizytówka
9.40 Labirynt
10.00 Rekordy i osobliwości
10.10 Meduza (tyg. muzyczny)
10.40 Animals
11.00 „Park Narodowy Banff" (dok.)
11.50 Limity ekstremalne
11.55 TC w przyszłym tygodniu
12.00 Wiadomości
12.05 Videofashion
12.30 Spotkanie z Samy Vomáčką
13.10 O zdrowiu
13.25 Nasza wieś
13.45 Z J. Zimą nad listami telewidzów
14.25 Studio reporterów
14.45 „Zagrożone cywilizacje" (s dok.)
15.40 „Szlachetne serce i koronki szlacheckie" (kom. bryt.)
17.25 Piramida (teleturniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 „Jak wyleczyć Babę Jagę" (bajka)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Wieszak (pr. rozryw.)
20.45 „Obława" (kom. USA)
22.30 Wiadomości
22.35 Losowanie „10" szczęśliwych
22.45 „Salamander" (film włosko-USA)
0.20 „Smacznego, mamo" (kom. USA)
1.50 Arena Bolka Polívki
3.20 Dla muzyki drzwi otwarte
4.20 BonBon (nowości muzyczne).

■ TC 2:

7.00 Euronews
7.30 Panorama
8.00 Report
8.40 TC w przyszłym tygodniu
8.45 Uniwersytet TV
10.15 Salon czeski
10.45 Salon morawsko-śląski
11.15 Poradnik obywatelski
11.35 BonBon (nowości muzyczne)
11.55 Popołudnie dla wszystkich (mag.)
12.25 Ego
12.45 „Podaj hasło" (film franc.)
14.15 Na krawędzi
14.55 „60" (tyg. muz.)
15.55 „Jak się żyje koszer" (s. dok.)
16.10 Europa i my
16.25 „Najdłuższy dzień" (rockowy film dok.)
16.40 „Idole świata sportu, czyli Spojrzenie za kulisy" (s. dok., 1/4)
17.20 „Pierwsza czeska rallye" (dok.)
17.35 Auto-moto rewia
18.05 Country Express Praga-Nashville
18.40 „Halo, halo!" (s.)
19.15 „W oczekiwaniu cudu" (dok.)
19.45 Lapidarium
19.55 Wieczorem na ekranie
20.00 Obce słowo Poezja
20.05 Dolina ludzi (pr. muz.)
20.55 „Cudowne lata »Na Provázku«" (film dok.)
21.55 Historia sztuki amerykańskiej
22.50 Prologi
23.50 „60" (tygodnik muz.)
0.45 Kinobox '98
1.10 Spotkali się (pr. muz.)
2.10 Wiadomości TVS.

■ NOVA:

7.00 Informacje dla konsumenta, **7.30** „Flintstonowie" (s. anim.), **8.35** Power Play, **9.30** „Colbyowie" (s.), **10.20** „Columbo" (s.), **12.00** Dzwońcie do dyrektora, **12.30** Gilotyna, **13.00** As (lista przebojów), **14.05** „Śladami krwi" (film czes.), **15.40** Nova Cup '98 (wyścig na rowerach), **16.00** „Akademia policyjna" (s.), **16.50** „Knight Rider team" (s.), **17.35** „Renegat V" (s.), **18.30** Prognoza pogody, **18.35** Randka, **19.30** DTV, prognoza pogody **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** Złota krata II (pr. rozryw.), **21.40** Właśnie dziś, **21.45** „Czarodziejki z Eastwick" (kom. USA), **23.53** Pogodynka, **23.55** „Kłopoty z sąsiadką" (franc. film erot.), **1.20** „Seksowny Zap" (s. erot.), **2.10** Gillette World Sport Specjal, **2.35** Informacje dla konsumenta.

■ PRIMA:

8.10 „Czarodziejski autobus szkolny" (s. anim.), **8.35** „Wybuch nastąpi o piątej" (film czeski), **10.00** Prima S.O.S., **11.05** „Samotna gołębica" (s.), **11.55** „Dzikie afrykańskie wzgórza" (s. dok., 2/3), **12.55** Świat '98, **13.20** „Sprawa ojca Dowlinga" (film USA), **15.00** „Młode w wodzie" (film dok.), **15.25** „Śmierć sobie wybiera" (film czeski), **17.00** „Sztuczki filmowe" (s. dok.), **17.25** Xantypa Plus (mag.), **18.00** „Młody Indiana Jones" (s.), **19.00** DTV, **19.30** „Historia pewnej miłości" (s.), **20.00** Nikt nie jest doskonały, **21.00** „Komisarz Rex II" (s.), **21.55** „Komando" (film USA), **23.35** „Ekspress Sugerland" (film USA).

NIEDZIELA 18 PAŹDZIERNIKA

■ TC 1:

5.00 Spotkanie z Samy Vomáčką
5.40 „Dlaczego zmienia się nasza fauna?" (s. dok., 1/5)
5.50 Premiery teatralne etc.
6.00 Salon morawsko-śląski
6.30 Salon czeski
7.05 Nowe książki
7.15 „Willy Fog w podróży za przygodą" (s. anim.)
7.45 „Júhele" niedziela
10.00 Obiektyw
10.30 „O zwierzętach i ludziach" (s.)
11.25 Kalendarium
11.35 TC w przyszłym tygodniu
11.40 Nie zastanawiaj się i kręć!
12.00 W samo południe (pr. dyskus.)
12.55 Wiadomości
13.00 Wszystko dla domu i ogrodu
13.35 „Czarodziejskie pierścionki" (bajka)
14.40 Śpiewnik domowy
14.45 Magazyn chrześcijański
15.25 „Kwoka" (kom. czeska)
16.50 Kronika czeska
17.10 Antena
17.30 Poszukiwanie zagubionego czasu
17.50 Słowo świąteczne
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 „Tajemniczy doktor Enzym" (dok.)
18.15 Humor Jiřego Krejčíka
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.40 Bramki, punkty, sekundy
19.55 Losowanie zakładów Sportki
20.00 O skarb Agnieszki Czeskiej
20.45 Wydarzyło się...
21.00 „Niebieski kraj" (s.)
21.55 Wiadomości
22.05 Losowanie „10" szczęśliwych
22.10 „Frances" (film USA)
0.25 Trochę szafranu z archiwum TV
1.25 „Trudności" (film USA)
2.55 Filmopolis
3.55 Niedziela sportowa.

■ TC 2:

7.00 Euronews
7.30 Panorama
8.00 „Spotkanie" (dok.)
9.00 Poranek niedzielny
9.55 Notatnik (mag.)
10.30 Na zaproszenie L. Rakušanowej
11.00 Za i przeciw (pr. dyskusyjny)
12.05 MFM Praska Wiosna 1986
12.50 Szansa (pr. rozryw.)
14.00 „Lumpacivagabundus" (teatr TV)
15.55 Mały sport, także sport
16.05 Chalupa Cup '98 (zawody wioślarskie)
16.35 Lato z Dominikiem Haškiem
16.55 „Harry i Handersonowie" (kom. USA)
18.45 „Halo, halo!" (s.)
19.15 „Willy Fog w podróży za przygodą" (s. anim.)
19.40 TC w przyszłym tygodniu
19.45 Nowe książki
19.55 Wieczorem na ekranie
20.00 Najlepsi z muzyki klasycznej
20.40 Lapidarium
21.00 „21"
21.30 Dziesięć wieków architektury
21.45 „Skarby świata" (s. dok.)
22.00 Niedziela sportowa
23.00 Auto-moto rewia
23.30 Czar Wysokich Tatr (fantazja muz.)
0.30 W samo południe (pr. dyskus.)
1.20 „21".

■ NOVA:

7.00 Informacje dla konsumenta, **7.30** „Flintstonowie" (s. anim.), **8.00** „Spiderman" (s. anim.), **8.25** „Ferda" (s. anim.), **9.00** „Superman IV" (s.), **9.50** „Colbyowie" (s.), **10.40** „Columbo" (s.), **12.00** 7 czyli Siedem dni, **13.00** „Stefania IV" (s.), **14.00** „Žut" (film niem.), **15.55** „Kojak" (s.), **16.50** „Znak róży" (s.), **17.35** „Melrose Place V" (s.), **18.30** Prognoza pogody, **18.35** „Beverly Hills 90210" (s.), **19.30** DTV, **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** Złotka (pr. rozryw.), **20.55** „Powrót wielkiego blondyna" (kom. franc.), **22.20** Właśnie dziś, **22.25** Mini rzut karny, **22.38** Pogodynka, **22.40** „Gorący ślad L.A." (s.), **23.35** „Guyver - Tajemniczy bohater" (film USA), **1.35** Informacje dla konsumenta.

■ PRIMA:

8.10 „Czarodziejski autobus szkolny" (s. anim.), **8.35** „Tajemnica kamienia Sagal" (s., 1/14), **9.05** „Zaginiony świat" (s.), **9.35** „Dziewczyny, trzymajcie się!" (kom. czes.), **11.10** „Samotna gołębica" (s.), **12.00** „Szklana panna" (s., 1/3), **13.00** Niedzielna partia, **13.45** Koktajl sportowy, **14.00** NH Ostrawa - BC Brno (liga koszykówki), **16.20** „Zawody szczurów wędrownych" (dok.), **17.00** „Sztuczki filmowe" (s. dok.), **17.25** Bez urazy (talk show), **18.00** „Młody Indiana Jones" (s.), **19.00** DTV, **19.30** „Historia pewnej miłości" (s.), **20.00** „Dowód bronią" (s., 1/6), **20.50** „Poziom adrenaliny" (s.), **21.45** „Trenerka" (kom. USA), **23.30** „Wieczny pielgrzym" (s.).

PONIEDZIAŁEK 19 PAŹDZIERNIKA

■ TC 1:

5.00 Poranek niedzielny
6.00 Dzień dobry z TC
8.30 „21"
9.00 Wiadomości
9.05 Sezamie, otwórz się! II
9.30 „Willy Fog w podróży za przygodą" (s. anim.)
10.00 „Panienkom nic nie przeszkadza" (film czeski)
11.10 Poszukiwanie zagubionego czasu
11.30 „Tajemniczy doktor Enzym" (dok.)
11.40 Lapidarium
12.00 Wiadomości
12.05 Okno do sąsiadów
12.25 Humor Jiřego Krejčíka
13.05 Kalendarium
13.15 Tygodnik kulturalny
13.30 Obiektyw
14.00 Czsł. Tygodnik Filmowy
14.10 Popołudnie dla wszystkich (mag.)
14.40 Nasza wieś
15.00 Dziesięć wieków architektury
15.15 Piramida (teleturniej)
15.45 Wydarzyło się...
16.00 Wiadomości
16.05 Antena
16.25 „Krok za krokiem V" (s.)
16.45 Śpiewnik domowy
16.50 Klocki (dla dzieci)
17.05 Pisklęta (dla dzieci)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 „Kung-fu: Legendy ciąg dalszy III" (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Ranczo Pod Zieloną Siódemką" (s.)
20.55 Do oporu
21.30 „Zanzibar" (s. dok.)
22.00 Co wy na to - referendum dzienne
22.05 Wydarzenia plus
22.20 Bramki, punkty, sekundy
22.25 Na krawędzi
23.05 Losowanie „10" szczęśliwych
23.10 Swój wóz ciągniemy dalej (pr. muz.)
0.10 Wiadomości
0.15 „Kolejne tajemnice świata" (s. dok.)
0.40 Najlepsi z muzyki klasycznej
1.20 „Nietykalni II" (s.)
2.20 Piosenki z ekranu
2.35 Echa sportowe
3.40 Uniwersytet TV
4.30 Tygodnik ekonomiczny.

■ TC 2:

7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
9.00 TV Edukacyjna
9.30 Dzień dobry TC
12.00 „Lumpacivagabundus" (teatr TV)
13.55 Nad listami telewidzów
14.05 O zdrowiu
14.20 „Klęski żywiołowe" (s. dok.)
15.05 Auto-moto rewia
15.40 Europa dziś
16.10 „Skarby świata" (s. dok.)
16.25 Uniwersytet TV
16.50 Plecak (teleturniej)
17.05 „W drodze" (s. dok., 1/8)
17.35 Diabetes
17.40 Romale (mag.)
18.00 Echa sportowe
19.00 Wieczorem na ekranie
19.05 CD Classic
19.15 Animals
19.35 Antena
20.00 Z bliska
21.00 „21"
21.30 „Coś z Alicji" (film anim.)
22.50 „Możliwości dialogu" (filmy anim.)
23.05 IPB Czech Indor (tenis)
23.30 Historia sztuki amerykańskiej
0.25 Prologi
1.25 „21".

■ NOVA:

5.30 Informacje dla konsumenta, **6.0** Śniadanie z Novą, **8.30** Karuzela, **8.5** Zaryzykuj!, **9.30** „Długi pojedynek" (film bryt.), **11.25** Wiadomości, **11.3** Randka, **12.20** „Łysy" (s.), **12.40** „Stefania I" (s.), **13.30** „Tak płynie czas" (s.), **14.20** „Bulvar Pacific Drive" (s.), **14.5** „Szkoła złamanych serc" (s.), **15.4** Rzut karny, **16.20** FK Teplice - FC Viktoria Pilzno (Gambrinus Liga), **18.2** Prognoza pogody, **18.25** Zaryzykuj (teleturniej), **18.50** Karuzela (teleturniej), **19.25** Gumowiny, **19.30** DTV, **19.5** Wiadomości sportowe, **20.00** „Szpital Chicago Hope III" (s.), **20.55** „Brutalna Nikita" (s.), **21.45** Obywatelskie jak... **22.15** Właśnie dziś, **22.19** Pogodynka, **22.20** „Baywatch Nights II" (s.), **23.** Tabu, **23.55** „Żonaty z zobowiązaniami" (s.), **0.25** „Akta X II" (s.), **1.10** „A" (talk show), **1.50** Informacje dla konsumenta.

■ PRIMA:

8.10 „Niedźwiadki Berensteina" (s. anim.), **8.35** „Prawdziwe przygody Jonny Questa" (s. anim.), **9.05** „Śmierć sobie wybiera" (film czes.), **11.00** Program dla pań, **11.35** „Następna ofiara" (s.), **12.30** Program dla pań, **13.05** „Wir" (s.), **14.00** Program dla pań, **14.3** „Pszczółka Maja" (s.), **15.00** Program dla pań, **15.20** „Władcy czarów II" (s.), **15.50** „Magnum" (s.), **16.40** S.O.S., **17.30** Minuty regionu, **17.40** Rozmowy (quiz), **18.00** „Remington Steele" (s.), **18.50** Wiadomości regionalne, **19.0** DTV, **19.30** Mniam czyli Prima wszystko chew (teleturniej), **19.50** W gwiazdach zapisane (horoskop), **20.00** Znacie się? (teleturniej), **20.55** W imieniu prawa (talk show), **21.40** Wiadomości, **21.4** „Całkiem zwyczajni kosmici" (s.), **22.3** „Niebezpieczne linie" (s.), **23.05** „Właśnie teraz" (s.), **23.55** „Milagros" (s.).

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 17 PAŹDZIERNIKA

■ PROGRAM 1:

7.00 Rolnictwo na świecie
7.15 Agrolinia
7.45 Śniadanie na farmie
8.05 Wszystko o działce i ogrodzie
8.30 Wiadomości, pogoda
8.45 Współcześni wojownicy
9.05 Ziarno (dla dzieci i rodziców)
9.30 5-10-15 (dla dzieci i młodzieży)
9.50 Kto ty jesteś: W polskiej ziemi
10.20 Walt Disney przedstawia
11.40 Taki jest świat
12.00 Wiadomości
12.10 Z kamerą wśród zwierząt
12.40 Czasy (katolicki mag. infor.)
12.55 Jeśli nie Oxford, to co? (teleturniej)
13.25 Stop-klatka (mag.)
13.50 Zagłębie Maczki Bór - PKS Pruszków (liga koszykówki)
15.25 Goniec kulturalny
15.45 Twoja lista przebojów
16.25 „Pan Złota Rączka" (s.)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 To jest telewizja
18.05 „Przygody Sindbada" (s.)
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.05 „Ekstradycja" (pilot serialu)
21.10 50-lecie PWSF TV i T w Łodzi
22.25 Sportowa sobota
22.50 „W pogoni za cieniem" (film USA)
0.35 „Klan" (telenowela)
1.45 Spotkania kabaretowe.

■ PROGRAM 2:

7.25 Sport telegram
7.30 Folkowe nuty
8.00 Tacy sami
8.30 Program lokalny
9.30 Powitanie
9.35 „Chanel Island - zaczarowany las w morzu" (s. dok.)
10.00 Rodem Warszawianin (wspomnienie z warszawskich Konkursów Chopinowskich)
11.00 Ołtarze papieskie
11.45 Spotkanie z Hanna - Barberą
12.15 „Cudowne lata" (s.)
12.40 Nowe spotkania na ul. Sezamkowej
12.55 I Konkurs videoclipów dla dzieci
13.20 50-lecie PWSFTV i T w Łodzi
13.35 „Bellykissangel" (s.)
14.30 Animals
15.00 Familiada (teleturniej)
15.30 „Złotopolscy" (telenowela)
16.00 Wielka gra (teleturniej)
16.55 „40-latek" (s.)
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.30 Duety do mety (teleturniej)
19.00 Koncert promocyjny Fundacji na Rzecz Rodziny
20.05 Benefis Katarzyny Gaertner
21.10 Rybka zwana Dwójka
21.20 „Katastrofy na żywo" (s. dok.)
21.50 Słowo na niedzielę
22.00 Panorama
22.40 „Valmont" (film USA)
0.50 Ognisko z elitą
1.40 Sport telegram.

■ TELE 3:

7.00 „Detektyw Bogi" (s. anim.), **7.25** „Czarodziejski ołówek" (s. anim.), **7.30** „Król Artur i kwadratowi rycerze Okrągłego Stołu" (s. anim.), **7.55** „Podróże z małą gwiazdką" (s.), **8.20** „Świat dzikich zwierząt" (s. przyrod.), **8.35** Opolski tydzień, **8.55** Weekend - co, gdzie, kiedy, **9.15** TVP Katowice proponuje, **9.30** „Niebezpieczna zatoka" (s.), **10.00** „Podróże kulinarne po Francji" (s. poradnikowy), **10.30** „Czas ogrodów" (s. dok.), **11.00** Magazyn nie tylko sportowy, **11.20** „Świat dzikich zwierząt" (s. przyrod.), **11.30** „Kung-fu" (s.), **12.30** II Międzynarodowe Spotkania Sztuki w Katowicach, **12.50** Śląska Jesień Gitarowa, **13.10** Kronika towarzyska i rodzinna, **13.30** El TV Muzyk, **14.00** Krajobrazy (mag.), **14.30** Śląska kronika filmowa, **14.50** Spotkania z dokumentem, **15.30** „Świat przyrody" (s. dok.), **16.20** „Świat dzikich zwierząt" (s. przyrod.), **16.30** „Tak panie ministrze" (s.), **17.00** Powroty: Andrzej Rosiewicz, **17.30** Mężowie w kuchni, **17.45** Skąd ten cytat?, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.25** Wiadomości sportowe, **18.30** Śląska godspoda (pr. rozryw.), **19.00** Persona, **19.30** Ludwik van Beethoven: Koncert skrzypcowy D-dur, **20.30** Mój Kraków - miasto mojego życia, **21.30** Aktualności, **21.40** Wiadomości sportowe, **22.00** „Podróże kulinarne po Francji" (s. poradnikowy), **22.30** „Egzekutor" (film USA).

■ POLSAT:

6.00 Muzyka na bis, **6.30** Disco Relax, **7.30** W drodze (mag.), **8.00** „Kapitan N" (s. anim.), **8.25** „Power Rangers" (s.), **8.55** Kalambury, **9.25** Klip klaps, **9.55** Owocmocna lista przebojów, **10.05** „Strażnik Teksasu" (s.), **11.00** „Głos serca" (film franc.), **12.35** „Zabójcy" (film USA), **14.30** Magazyn, **15.30** Oskar (mag.), **16.00** Informacje, **16.10** Zepter Sport Magazyn, **16.20** Dziewięciu wspaniałych (gra-zabawa), **17.15** „Pacific Blue" (s.), **18.10** „Xena, wojownicza księżniczka" (s.), **19.05** Disco Polo Live, **20.00** Idź na całość (show), **20.50** Losowanie Lotto i Szczęśliwego Numerka, **21.00** „Nocny patrol (s.), **21.55** „Władcy marionetek" (film USA), **23.50** Wyniki Lotto, **23.55** „Ostatni do wzięcia" (s.) **0.25** Playboy, **1.25** „Kto skorzysta" (film USA), **3.05** Muzyka na bis.

NIEDZIELA 18 PAŹDZIERNIKA

■ PROGRAM 1:

7.00 Taki jest świat?
7.20 Notowania
7.50 Proszę o odpowiedź
8.00 Dzieci dzieciom
8.15 Teleranek
8.40 „Arka Noego" (film anim.)
9.30 Papa Per Tuti (dziennikarze o papieżu)
9.55 Msza św. z Watykanu
12.35 Tańce polskie: Tańce kaszubskie
12.45 Czytadło
13.00 Wiadomości
13.10 Tydzień
13.45 „Dziewicza przyroda Ameryki Południowej" (s. dok.)
14.15 Zaproszenie do Teatru TV
14.30 „Szpital na peryferiach" (s.)
15.35 Rodzina Statystycznych
15.55 Kamera wśród ludzi
16.30 Moc (mag. motor.)
17.00 Teleexpress
17.25 Śmiechu warte
17.50 DTV (pr. satyryczny)
18.05 „Akademia policyjna" (s.- 1/26)
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Matki, żony i kochanki" (s.)
21.00 Retransmisja homilii papieża
21.35 Taksówka Jedynki
21.50 Uroda spod skalpela
22.35 Sportowa niedziela
23.00 Wiolinem i basem
23.30 „Armia Boga" (film USA)
1.05 „Moja misja" (reportaż)

■ PROGRAM 2:

6.50 Sport telegram
6.55 Echa tygodnia
7.30 „Matki, żony i kochanki" (s.)
8.25 Słowo na niedzielę
8.30 Program lokalny
9.35 VII Festiwal Poezji M. Konopnickiej
10.00 Szalone liczby (teleturniej)
10.30 Kręcioła
10.50 „Franciszek Pieczka" (film dok.)
11.40 „Hubal" (film polski)
13.55 30 ton! (lista przebojów)
14.25 Ulica Sezamkowa (dla dzieci)
15.00 Familiada (teleturniej)
15.30 „Złotopolscy" (telenowela)
16.05 Szansa na sukces O.N.A.
17.00 „Czarne chmury" (s.)
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Duety do mety (teleturniej)
19.05 7 dni świat
19.35 Muzyczny gwiazdozbiór
20.00 Benefis Katarzyny Gaertner
21.00 „Nowojorscy gliniarze" (s.)
21.50 Dwójkomania
22.00 Panorama
22.40 „Latający cyrk Monthy Pythona" (s.)
23.15 Encyklopedia Sztuki XX wieku
0.10 „Grunt to rodzinka" (s.)
0.35 Poznań Jazz Fair '98
1.35 Sport-telegram.

■ TELE 3:

7.00 „Owadolandia" (s. anim.), **7.15** „Sówka Pusia poznaje świat" (s. anim.), **7.20** „Czarodziejski ołówek" (s. anim.), **7.30** „Przygody Guliwera" (s. anim.), **7.50** Czy wiecie, że?, **8.15** Telewizyjna Encyklopedia Multimedialna, **8.30** Pryzmat, **8.45** W cztery świata strony, **9.05** Koszałek Opałek, **9.30** Nasz świat (dla młodzieży), **10.00** „Opowieści znad rzeki" (s. dok.), **10.30** „Japońskie tradycje" (dok.), **10.50** „Cats and Dogs" (s. dok.), **11.00** „Badacze dalekich stron" (s. dok.), **11.20** „Świat dzikich zwierząt" (s. dok.), **11.30** „Mozart w podróży" (s. dok.), **12.30** Teleliga '98 (teleturniej), **13.05** Sport, **13.30** Z życia Kościoła, **13.50** Klub Globtrotera, **14.30** „Kobieta w bieli" (s.), **15.30** „Było sobie życie" (s. anim.), **16.00** „Świat dzikich zwierząt" (s. dok.), **16.05** „Tropiciele gwiazd" (s.), **16.30** „Drużyna marzeń" (s.), **17.00** Trefl Sopot - Zepter Śląsk Wrocław (koszykówka), **19.00** Nasz świat (dla młodzieży), **19.30** Koncert, **20.30** Sport, **21.30** Aktualności, **21.35** Radość czytania, **22.00** „Opowieści znad rzeki" (s. dok.), **22.30** „Ostatnie dni generała Pattona" (film USA).

■ POLSAT:

6.00 Muzyka na bis, **6.30** Disco Polo Live, **7.30** Jesteśmy (mag. religijny), **8.00** „Rekiny wielkiego miasta" (s. anim.), **8.25** „Power Rangers" (s.), **9.00** Kalambury, **9.30** Dyżurny satyryk kraju, **10.00** Disco Relax, **11.00** „Pomoc domowa" (s.), **11.30** „Sabrina, nastoletnia czarownica" (s.), **12.00** „Dharma i Greg" (s.), **12.30** „Królowa Śniegu" (film USA), **14.10** Reportaż, **14.30** „Pacyfic Blue" (s.), **15.25** Rykowisko, **16.00** Informacje, **16.10** Zepter Sport Magazyn, **16.20** „Bill Cosby i straszne dzieciaki" (pr. kom.), **16.45** Miłość od pierwszego wejrzenia, **17.20** „Jezioro marzeń" (s.), **18.15** „Herkules" (s.), **19.05** Idź na całość (show), **20.10** „Strażnik Teksasu" (s.), **20.50** Losowanie Lotto, **21.00** „Dwa miliony dolarów napiwku" (film USA), **22.55** Wyniki Lotto, **23.00** Na każdy temat, **0.05** Magazyn sportowy, **1.30** Muzyka na bis.

PONIEDZIAŁEK 19 PAŹDZIERNIKA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 „Murphy Brown" (s.)
8.20 Giełda
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Przygody Bystrego Billa" (s. anim.)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 „Zespół adwokacki" (s., 1/12)
10.55 Śmiechu warte
11.20 Giełda pracy, giełda szans
11.40 Z Polski rodem
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 MTR (mag. techniki roln.)
12.40 Jakość życia
12.50 „Mistrzowie: Krystyna Zbijewska" (film dok.)
13.10 Pomniki, jubileusze, pogrzeby...
13.40 Ach te okienka
14.00 Szatnia
14.30 „Tajemniczy świat Aleksandry" (s.)
15.00 Flesz: Wiadomości
15.05 Tydzień Prezydenta
15.30 Teleexpress Junior
15.40 Rower Błażeja
16.30 „Moda na sukces" (s.)
17.00 Teleexpress
17.25 „Klan" (telenowela)
17.50 Gość Jedynki
18.00 Forum (pr. publicyst.)
18.50 Reporter
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Gliniarz z dżungli" (s.)
21.00 Zagraj w reklamę - Vena'98
21.15 „Węzeł" (teatr TV)
22.30 W centrum uwagi
22.45 Rewizja nadzwyczajna
23.15 Wiadomości, sport
23.35 Gabinet terapii ogólnej
24.00 „Szmery w sercu" (film franc.)
1.50 Opowieści bałtyckie: Rok morza
2.15 Historie sekretne.

■ PROGRAM 2:

7.25 Sport telegram
7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Złotopolscy" (telenowela)
9.00 Świat kobiet
9.35 „Sławni i bogaci" (s. dok.)
10.00 „Monarchia od wewnątrz" (s. dok.)
10.30 „Grupa specjalna Eko" (s. anim.)
11.00 „Zwariowany nauczyciel" (s.)
11.50 Komiczny Odcinek Cykliczny
12.15 Muzyczne nowości Dwójki
12.30 Familiada (teleturniej)
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.40 „Przodkowie Adama" (s.)
14.10 Szansa na sukces: zespół O.N.A.
15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc" (s.)
16.00 Panorama
16.10 Nie tylko w koszarach
16.30 Krzyżówka szczęścia (teleturniej)
17.00 Dlaczego to my
17.30 Program lokalny
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Va banque (teleturniej)
19.05 Wydarzenie tygodnia
19.35 „Cosby" (s.)
20.05 „Karate po polsku" (film polski)
21.50 Dwójkomania
22.00 Panorama
22.35 Sport telegram
22.40 Auto
23.10 „Wojna 50-letnia. Izrael i Arabowie" (film dok., 1/6)
24.00 Camerata 2 (mag.)
0.35 „Naczelnik" (s.).

■ TELE 3:

7.00 „Detektyw Bogi" (s. anim.), **7.25** „Dżungla rytmów" (s. anim.), **7.30** „Niebezpieczna zatoka" (s.), **8.00** Program na bis, **8.30** „Życie zwierząt" (s. dok.), **9.00** „Gorzkie dziedzictwo" (s.), **9.50** „Elitarne jednostki bojowe" (s. dok.), **10.45** „Podwodne spotkania" (s. dok.), **11.10** „Świat dzikich zwierząt" (s. dok.), **11.35** Przystanek Europa, **12.05** „Decydująca gonitwa" (film kanad.), **13.35** „Kolej transsyberyjska" (film dok.), **14.30** Wita studio regionalne, **14.40** Kleks, **15.15** Mecenas radzi, **15.35** Zbliżenia, **15.55** Dwa kwadranse dla klienta, **16.20** Studio regionalne, **16.25** Flesz: Aktualności, **16.40** „Górskie dziedzictwo" (s.), **17.30** Z kraju w herbie, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.30** Telemikser, **19.30** „Badacze dalekich stron" (s. dok.), **19.55** „Świat dzikich zwierząt" (s. dok.), **20.00** „Elitarne jednostki bojowe" (s. dok.), **21.00** Przystanek Europa, **21.30** Aktualności, **21.45** Temat dnia, **22.00** „Podwodne spotkania" (s. dok.), **22.30** Nasz tydzień, **22.35** Rozmowa tygodnia, **22.50** Magazyn reporterów TV Katowice, **23.15** „Z biegiem lat, z biegiem dni" (s.).

■ POLSAT:

6.00 Poranek z Polsatem, **7.45** Polityczne graffiti, **7.55** Poranne informacje, **8.00** „Garfield" (s. anim.), **8.30** „Renegat" (s.), **9.30** „Żar młodości" (s.), **10.30** „Komisarz Rex" (s.), **11.30** „Nikita" (s.), **12.30** Idź na całość (show), **13.30** Disco Polo Live, **14.30** Rekinkart (gra-zabawa), **15.00** „Garfield" (s. anim.), **15.30** Ręce, które leczą (mag.), **16.00** Informacje, **16.15** Piramida (gra-zabawa), **16.45** „Komisarz Rex" (s.), **17.45** „Świat według Bundych" (s.), **18.15** „Życie jak poker" (telenowela), **18.45** Informacje, **19.05** „Renegat" (s.), **20.00** „Spokojnie, to tylko awaria" (film USA), **20.50** Losowanie Lotto, **21.40** Informacje i biznes informacje, **22.00** „Nagi instynkt" (film USA), **23.00** Wyniki losowania Lotto, **0.20** Bumerang, **0.50** „Władcy dusz" (film USA), **2.40** Muzyka na bis.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.